

1'2005

Інформаційно-публіцистичне видання
гімназії № 315 м. Києва

Вересень, 2005 р.

Головний редактор: О. О. Бірюк

Редакційна колегія: Л. В. Достав, С. Г. Заєць,
Л. Ф. Коновалік, Е. А. Гушман,
Н. М. Максимова, М. Ю. Захарова

Дизайн: О. В. Мерко
Фото: Г. В. Кокин

Номер підписано до друку ?? .08.2004 р.
Формат 60x84/8. Папір 90 г/м².
Ум.-др. арк. 9,63 Обл.-вид. арк. 1,29
Тираж 1 500 пр. Зам. № ???

Адреса редакції:
вул. Кутузова, 18/7, офіс 709
Київ УКРАЇНА 01133
Тел./факс (044) 284-74-01
Тел.: 286-36-54, 286-13-45
496-03-97/98, 461-98-53
e-mail: marko@mirupak.kiev.ua

Друк: Видавничий дім «АДЕФ-Україна»
вул. Б. Хмельницького, 32, офіс 40-А
Київ 01030 Тел.: (044) 235-33-03, 235-94-31

Зміст

2 ЮВІЛЕЙ

Про нас

4 ПАРТНЕРИ

Міжнародні партнерські
зв'язки гімназії № 315

10 Конфліктні ситуації в родині. Тест

12 ВІДГУКИ

Батьки та учні про навчальний заклад

14 СПОГАДИ

Спогади про знайомство зі школою № 315

18 Бабусі й дідусі. Тест

20 СПОРТ

Світ спорту

22 ГУРТКИ

Це – наше життя!

24 Пізнай себе. Тест

25 МОЛОДШЕ ПОКОЛІННЯ

Ювілейний концерт «Гімназії – 10 років»

26 КОНКУРС

Міжнародний конкурс з української мови
імені Петра Яцика

28 УЧИТЕЛЬ РОКУ

Мої враження від участі у конкурсі «Учитель року–2004»

29 Батьки і діти. Тест

30 Vivat, academia, vivat!

31 Міжнародна науково-практична Конференція обдарованих учнів «Intel – Авангард»

32 ВІЛЬНІ ХВИЛИНИ

Світ захоплень

40 Добрий батько, добра мати... Тест

42 ШАРЖ

Кое-що о колегах

44 ШКІЛЬНИЙ ТЕАТР

48 ЮНІ ТАЛАНТИ

Для вас, любі дітки

50 САМОВРЯДУВАННЯ

Програма комплексного підходу до навчання
та виховання учнів

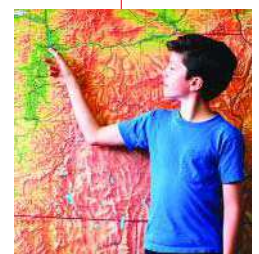
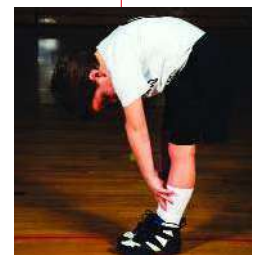
52 МЕДІА

Наша газета

54 МЕТОДИКА

Сценарій композитного уроку «Фізика людини»

56 Чи хороші ви батьки? Тест

Про нас...

1 вересня 1994 року відкрила свої двері середня загальноосвітня школа № 315. Директор, Олександр Олексійович Бірюк, привітав із початком навчального року 720 учнів нової школи і 27 учителів. Так розпочалися перші уроки, але ще довго продовжували лунати звуки молотка та дрелі. І лише 25 листопада 1994 року школу залишили останні будівельники. З того часу цей день вважається Днем народження нашої рідної школи і святкується щороку.

Минав час... Були будні й свята, різні подорожі та екскурсії, спортивні змагання і конкурси, участь у олімпіадах і захист робіт Малої академії наук. Було багато щоденної і клопіткої роботи.

І от 1999 року школа отримала статус спеціалізованої з поглибленим вивченням іноземних мов. Скільки було радості і гордості в учнів, батьків, робітників школи. Та зупинятися на досягнутому ніхто не збирався. Росла педагогічна майстерність учителів, учні показували прекрасні результати предметних олімпіад на районному, міському, всеукраїнському рівнях, сформувалося багато традицій, зав'язалися дружні стосунки з багатьма зарубіжними навчальними закладами та організаціями.

2003 року старання всього колективу були винагороджені – школа отримала статус гімназії. Учні тепер мають можливість брати участь у міжнародних конкурсах, подорожувати з метою обміну досвідом і приймати закордонних друзів у себе; учителі можуть використовувати новітні технології для більш ефективного навчання. Не впізнати тепер сучасні оснащені кабінети, затишні коридори, багату книжками бібліотеку, гостинну і гарну актову залу.

За багаторічну плідну педагогічну діяльність, вагомі трудові здобутки та з нагоди 10-річчя гімназії Почесною грамотою міського голови було нагороджено Олександра Олексійовича Бірюка.

Знаком «Відмінник освіти України» – 7 учителів.

Подякою Київського міського голови – 9 працівників гімназії. Подякою Дарницької районної в м. Києві ради – 13 працівників гімназії. Грамотою Головного управління освіти і науки київської міської державної адміністрації – 21 учитель. Грамотою Міністерства освіти і науки України – 12 учителів. Грамотою районного управління освіти – 20 учителів.

Привітати колектив гімназії із 10-річчям прийшли заступник голови Дарницької районної в м. Києві державної адміністрації Михайло Михайлович Тарнай, начальник управління освіти Дарницької районної в м. Києві державної адміністрації Наталія Петрівна Штангей, голова профспілкової організації працівників освіти Дарницького району Галина Олексіївна Некрасова.

А на чолі всіх починань і звершень усі ці роки стояв творчий, ініціативний, а головне – небайдужий чоловік, директор нашого навчального закладу, Олександр Олексійович Бірюк. Це він надихав нас, часто переконував, інколи примушував робити певні кроки. Це він сьогодні для 1430 учнів та 110 учителів зміг стати зразком справжнього керівника: мудрого, енергійного, демократичного та порядного.

Гімназія сьогодні – це 110 викладачів: 11 учителів-методистів, 15 «Старших учителів», 4 учителя – лауреати міських етапів конкурсу «Учитель року», 1 – переможець конкурсу «Учитель року» по м. Києву, 41 учитель вищої кваліфікаційної категорії, 8 учителів відзначено званням «Відмінник освіти України», 4 учителя зі статусом «Довіра»; 1430 учнів: 28 призерів міського конкурсу МАН, 39 призерів районних олімпіад, 4 призери міських олімпіад, 1 призер республіканської олімпіади.

Міжнародні партнерські зв'язки гімназії № 315

Захарова Маргарита Юріївна

У нашій гімназії набувають розвитку міжнародні партнерські зв'язки. Ми співпрацюємо з навчальними закладами Швеції, Норвегії, Південно-Африканської Республіки, Франції, Польщі, Шотландії. У 2004 році була підписана офіційна угода між благодійним фондом освіти та культури «Найтсвуд траст» (Шотландія) і гімназією № 315, а влітку наші учні старших класів відвідали скаутський табір «Охенгілан», що в горах Шотландії.

7 грудня 2004 року наша гімназія стала асоційованою школою ЮНЕСКО (АШЮ). Основними цілями АШЮ в Україні є виховання дітей в дусі миру, демократії, прав людини, толерантності та взаєморозуміння між народами, на шляху реального співробітництва і взаємозбагачення культур, збереження історичних пам'яток власного народу і людства в цілому, особистої причетності до розв'язання міжнародних проблем через партнерство в системі ООН.

Основними завданнями АШЮ в Україні є: на національному рівні – впровадження нових і ефективних форм педагогічної діяльності, інноваційних технологій навчання і відповідних навчально-методичних матеріалів; на міжнародному рівні – обмін інформацією, розповсюдження сучасних методичних і дидактичних матеріалів, встановлення зв'язків із партнерами для збагачення і накопичення міжнародного досвіду. Головний напрямок роботи нашої гімназії в АШЮ – це пізнання інших країн та культур.

Діяльність АШЮ в Україні:

- ★ забезпечує вивчення історії, культури, національних звичаїв народів світу;
- ★ активізує встановлення і розвиток партнерських зв'язків між учнями навчальних закладів різних країн світу дитячими і молодіжними організаціями для об'єднання миротворчих зусиль.

Основними формами діяльності АШЮ є проведення семінарів, конференцій, фестивалів, організація літніх таборів і шкіл, дитячого і юнацького туризму, розвиток молодіжної і юнацької дипломатії, організація видавничої діяльності, участь у міжнародних освітніх проектах.

КОРОТКО ПРО ХРОНІКУ ВІЗИТУ

17.02.04 – приїзд киян до табору. Початок 3-го туру спільного культурно-оздоровчого проекту «Українсько-Шотландський досвід».

12.07.04 – хлопці отримали форму (спеціальні футболки з логотипом і краватки з національною символікою). Вони зустрілися із скаутами Швеції, Германії та Шотландії. Після обіду грали у спортивні ігри і вітали українця Романа з 16-річчям.

13.07.04 – відбулася екскурсія у Глазго. Діти познайомилися зі старовинною архітектурою міста, його визначними місцями; завітали до міської ради, де зустрілися з віце-мером міста Глазго.

14.07.04 – здійснили невеликий похід у гори. Піднялися на гору Думгойн і насолоджувалися чудовими краєвидами озера Ломонд. Після обіду відвідали спортивний центр. Увечері співали шотландські та українські пісні.

15.07.04 – тренування з альпінізму.

16.07.04 – скаути відвідали Едінбург – шотландську столицю і оглянули цікаві місця, піднялись на меморіальну башту В. Скотта.

17.07.04 – вдень поїздка на гірських велосипедах, а ввечері – прийом 70 гостей (членів сімей учасників проекту, представників громадськості). Гостей частували борщем (звареним скаутами), лунали українські пісні, хлопці танцювали в народних костюмах.

18.07.04 – скаути займалися водними видами спорту, вчилися керувати вітрильними яхтами, каное, моторними човнами та веслувати.

19.07.04 – підготовка до експедиції.

20.07.04 – учні мали змогу відкрити нові сторінки шотландської історії та культури, відвідуючи замок Стерлінг, що став всесвітньо відомим завдяки Вільяму Волосу («Хоробре серце»).

21-22.07.04 – похід.

23.07.04 – вечір шотландської культури. Українські юнаки ознайомилися з творчістю Р. Бернса, із шотландськими народними піснями, танцями, одягом, стравами шотландської кухні.

24-27.07.04 – перебування скаутів у сім'ях.

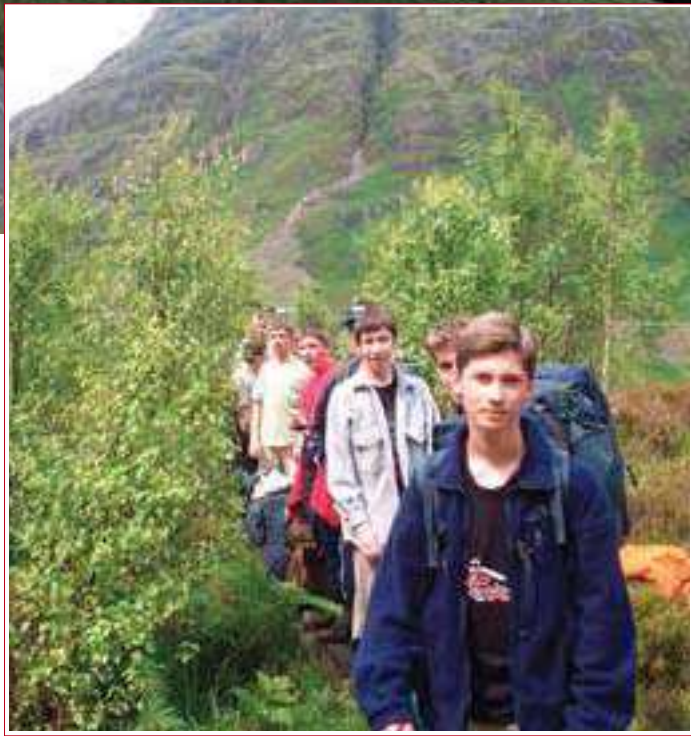
28.07.04 – екскурсія до Лондона.

29 -30.07.04 – прощання з Великою Британією.

Тепер триває підготовка до нового літнього туру спільного проекту.

Конфліктні ситуації в родині

Розгляньте можливі ситуації в родині та реакцію батьків на них. Подумайте, якою була б реакція в аналогічній ситуації, визначте, який стиль стосунків виявляє та чи інша реакція, як, по-вашому, розвиватиметься у цій родині дитина? Запишіть номер кожної ситуації і біля нього – літеру обраного вами варіанта відповіді.

1. Син пішов зі школи після п'ятого уроку першої зміни, а додому повернувся о сьомій вечора. Як ви його зустрічаєте?

- а) «Де ти тинявся, що робив, що накоїв?»
- б) «Бідний, голодний, змерз?»
- в) «Тебе затримало щось важливе? Може потрібна моя допомога?»

2. Син на ваше справедливе зауваження відповів грубощами. Ваша думка:

- а) «Як він сміє так розмовляти з матір'ю?»
- б) «Хто його навчив так розмовляти?»
- в) «Що з ним відбувається?»

3. Класний керівник звернув увагу на те, що діти уникають розповідати про свої таємниці у присутності вашої доньки, ніби боячись чогось.

- а) «Ну то й що? Велике діло – дитячі секрети!»
- б) «У цьому класі злі діти, якщо вони ігнорують іншу дитину».
- в) «Що ж між ними трапилось?»

4. Вам сказали, що під час прибирання снігу на шкільному подвір'ї, коли усі діти працювали, ваш син тільки робив вигляд, що працює.

- а) «От ледащо, я з ним побалакаю».
- б) «Я ніколи цьому не повірю, це вам хтось на нього наговорив».
- в) «Я спробую з'ясувати причину».

5. На вечорі ваш син не брав участі ні в іграх, ні в танцях, ні в атракціонах.

- а) «Подумаєш, трагедія, на цю дрібницю не варто звертати увагу».
- б) «І правильно, нічого дурницями займатися, у нього є важливіші справи».
- в) «Щось тут не так, потрібно звернути увагу, але зробити це делікатно».

6. Ваш син став менше читати книжки, не відвідує бібліотеку, посилаючись на зайнятість важливими справами.

- а) «Ніяких справ у нього не може бути, вигадує, щоб приховати свої лінощі».
- б) «Нехай голова трохи відпочине, усіх книжок все одно не перечитаєш».
- в) «Напевне, він уже переріс ті книжки, які я радила йому читати, потрібно знову його зацікавити книгами, запропоную ось цю, вона повинна йому сподобатись».

7. Ви звернули увагу на те, що ваша донька все частіше користується косметикою.

- а) «Мала ще, а туди ж! Уроків не робиш! Викину косметику!»
- б) «Ну то й що, усі дівчата її віку підфарбовуються, а моя що – гірша від інших?»
- в) «Дівчинці бракує почуття міри, треба їй допомогти зрозуміти, що не слід намагатись бути, як усі, а краще подумати, що пасує саме їй».

8. Син по секрету розповів вам про те, що йому як таємницю довірив товариш.

- а) «Це ви з ним про такі речі говорите?»
- б) «А що в цьому такого, у нього немає від мене секретів, він мені цілком довіряє».
- в) «А чи не занадто легко він розкрив таємницю свого товариша».

9. Син поставив вам запитання, відповідь на яке, на вашу думку, йому ще рано знати.

- а) «Про що ти думаєш, ти розумієш, про що запитуєш, тобі не соромно?»
- б) «Ти поки що малий, підрости, тоді дізнаєшся, а поки... візьми цукерку, почитай книжку, пограйся».
- в) «Я спробую тобі відповісти, але, щоб все зрозуміти, ти повинен ще багато про що дізнатись».

10. Вам не подобається хлопчик, з яким дружить ваша донька, у вас є реальні факти, що свідчать проти нього.

- а) «Перестань негайно з ним зустрічатися, я тобі забороняю!»
- б) «Він тобі не пара, ти така красуня, а він... Покинь його, поки не пізно, бо зіпсуєш своє життя».
- в) «Мені він зовсім не подобається. Я можу визнати, що ти його знаєш з іншого, привабливішого, боку. І все ж таки придивись – може, я, на жаль, маю рацію?»

11. Ви разом з дітьми стали свідком негарного вчинку знайомої дорослої людини.

- а) «Діти не повинні критикувати старших!»
- б) «Намагаємось відвернути увагу дітей»
- в) «Відверто скажу дітям, що обурена цим вчинком. Але додаю, що ми не можемо засуджувати людину, бо, можливо, у неї були якісь невідомі нам причини діяти саме так»

12. Ви випадково почули, як товариш вашого сина в розмові з ним вживав образливі прізвиська, ущипливі зауваження, нецензурні вирази.

- а) «Не смій з ним знатися. І щоб від тебе нічого подібного не чула!»
- б) «Він поганий, а ти в мене чемний хлопчик, ти ж не будеш так робити?»
- в) «Мабуть, він хоче таким чином бути схожим на дорослого. Але це швидше ознака нерозвиненості. Я хочу, щоб ти сам зрозумів, як це огидно, і допоміг зрозуміти йому».

13. Дочка постійно скаржиться, що її у школі ображають однокласники.

- а) «Не смій скиглити, сама, мабуть, винна».
- б) «Безсовісні, кривдять мою донечку».
- в) «Давай подумаємо разом, чому ображають саме тебе, може, щось у твоєї поведінці непомітно для тебе, провокує їх?»

14. Син скаржиться, що йому нудно, нічим зайнятися.

- а) «А хто тебе повинен розважати? Сам подумай. Такий великий, а тиняєшся без діла».
- б) «Синку, подивись телевизор, почитай книжку, сходи в кіно...»
- в) «Звідки в нього депресія, може, щось трапилось, про що я не знаю? Треба допомогти йому вийти з цього стану».

15. Син пояснює свої погані оцінки тим, що до нього присіпаються вчителі.

- а) «Не вірю, сам не вчшся».
- б) «І чого вони до тебе чіпляються?»
- в) «Давай-но подивимось разом, що у тебе виходить, може, дійсно щось ти недоробляєш? Тоді ми разом з тобою виправимо».

16. Бабуся скаржиться, що просила внука сходити в магазин, а він був чимось зайнятий, тому довелося їй йти самій».

- а) «Безсовісний, безсердечний!»
- б) «Мамо, чи так вже треба було послати його саме тоді?»
- в) «Я думаю, що він міг бути справді зайнятий важливою справою. Але все ж таки треба було не ходити самій, а нагадати пізніше, коли він звільнився».

А тепер підсумуйте кількість відповідей – окремо «а», «б», «в».

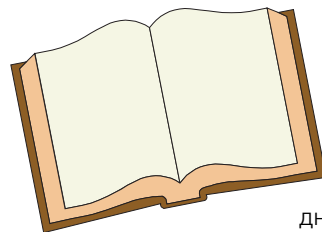
Переважання відповідей «а» означає, що ви холодно і нібито неупереджено оцінюєте вчинки дитини, важливим для вас є лише факт здійснення їх. Причини ж, що спонукають дитину діяти саме так, вас не цікавлять. Ваші методи впливу стереотипні й однозначні: заборонити, покарати, запобігти негарним вчинкам, ізолювати від поганого впливу. Ви прагнете реагувати негайно, не залишаючи часу на з'ясування суті вчинку.

Така виховна позиція – відсторонююча мобілізація – шлях до авторитаризму. Рано чи пізно ви втратите довіру дитини. Вона у вас дістає лише негативну оцінку, незалежно від істинного стану справ. Намагаючись покласти на дитину відповідальність за всі її вчинки, ви фактично відмовляєте їй у допомозі й співчутті.

Переважання відповідей «б» виявляє протилежну тенденцію – розслаблюючого співпереживання, або ліберальних поступок. Вам здається, що ви оточуєте дитину ніжністю і співчуттям, тоді як насамперед ви запліщете очі на складність життя. Ви забуваєте, що і ваша дитина, як усі діти, теж може помилятися, пустувати, поводитися нечемно. Бажання захистити її, допомогти, підстрахувати є, а ось у питаннях дійсного виховання ви безпорадні. Тому ви можете виростити егоїстичну, безвідповідальну людину, яка завжди перекладатиме провину за свої невдачі на інших, у тому числі й на вас.

Переважання відповідей «в» виявляє тенденцію співчутливої взаємодії, або настанови на демократичний стиль виховання. Ви насамперед думаєте про причини, які зумовили дитячу поведінку. Вас не влаштовує традиційне, стандартне пояснення, а ваші прогнози психологічно обґрунтовані. Ви здатні виявити співчуття, але не знімаєте з дитини відповідальність за її дії. Ви готові допомогти дитині, розділити її турботи. Така позиція – гарантія ефективного виховання, ви не втратите контакту з дитиною.

Батьки та учні

Здається, ще зовсім недавно збирала свою доньку у перший клас. Білі банти, нова шкільна форма, квіти, щасливі обличчя школярів та батьків. А зараз моя донька вже учениця третього класу.

Три роки тому, переїхавши на масив Позняки, наша родина поставила перед вибором: яку школу обрати? Звичайно, нам, батькам, хотілося віддати свою доньку до найкращої школи. Розпитуючи своїх друзів та знайомих – мешканців масиву, ми дізналися про таку школу – тоді вона називалась спеціалізованою школою з поглибленим вивченням іноземних мов № 315.

Донька успішно пододала конкурсний відбір, який проходив у вигляді доброзичливої та цікавої бесіди і стала ученицею 1-го класу спеціалізованої школи №315.

Тепер ця школа має статус гімназії з поглибленим вивченням іноземних мов. Як відомо, вона займає почесне III місце серед шкіл Дарницького району.

У гімназії працюють розумні, мудрі, уважні та чуйні вчителі, для яких професія педагога – життєве покликання.

У школі намагаються створити якомога кращі умови для навчального процесу. Тут відбуваються різноманітні конкурси з різних предметів.

За бажанням батьків та учнів проводяться додаткові заняття з каліграфії, української мови, математики з елементами логіки, іноземної мови тощо.

У гімназії створені умови для всебічного розвитку дітей. Працюють різноманітні гуртки та спортивні секції. Кожна дитина може обрати те, що їй більше до вподоби: це і музика, і заняття з хореографії, бальні та народні танці, фітнес, боротьба, теніс, футбол, волейбол, баскетбол та інше.

У гімназії, крім навчального процесу, велика увага приділяється виховним заходам. Проводяться різноманітні свята: це і свято Букваря у 1-му класі, і щорічне святкування

дня народження школи в кінці листопада, святкування Нового року та Різдвяних свят, концерти, присвячені Дню вчителя, свято 8 Березня, різноманітні вистави та спортивні змагання. Хочеться відмітити про існування у школі особливої і дуже важливої, на мій погляд, традиції – святкування дня Наума і нагородження відмінників з усіх класів, починаючи з третього. Ця традиція стимулює учнів до сумлінного навчання, щоб досягти якомога кращих результатів на шляху здобування знань.

Безумовно, крім безперечних успіхів, є у школи і певні проблеми, мабуть, як і у багатьох із нас за теперішніх умов. Але всі вони вирішуються, тому що тут працюють небайдужі до своєї справи люди, для яких є дуже важливим добра слава, честь та престиж рідної гімназії.

Швидко плине час. І я вірю, що закінчивши школу, моя донька буде з теплом та любов'ю згадувати шкільні роки, проведені в своїй гімназії.

3-Б, Телехова

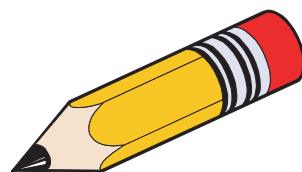
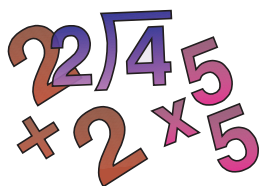
Світлана Василівна (мама)

Скажемо відверто: наша школа справляє гарні враження. Що стоїть за навчального процесу, то можемо говорити тільки про початкову школу. Індивідуальний підхід до дітей, любов до них, ретельна перевірка зошитів – це риси, притаманні вчителю-класоводу 2-Б класу.

Не можна не відмітити і роботу кафедри англійської мови (відкритість, згуртованість, підтримка, принаймні вчителів початкової школи), гуртків з англійської мови (постійно змінюються стінні газети з достатньо серйозним і цікавим змістом). У школі, видно, є кілька традицій, які дотримуються і любимі учнями.

Взагалі, школа – це як єдиний організм, який працює не лише в першій половині дня, а й у другій. Це дуже приємно бачити. Єдине, що викликає здивування на даний момент, – це вивіска на англійській

про навчальний заклад

мові при вході у школу. Слово «gymnasium» з англійської мови перекладається, як кімната, зал зі снарядами для фізичних занять та тренувань. А так як слово «гімназія» запозичене з німецької мови, то воно може перекладатися на англійську мову, як «a special school».

Батьки 2-Б класу

За що я люблю гімназію? Я навчаюсь у третьому класі гімназії з поглибленим вивченням іноземних мов № 315. Мені подобається моя школа, і я хочу про неї розказати.

У моїй школі викладають мудрі, добрі, уважні вчителі. Вони стали для нас майже рідними, вони вболівають за нас і віддають всі сили, щоб виховати з нас порядних людей.

Мені подобається, що в гімназії багато уваги приділяється іноземним мовам. Я дуже люблю англійську мову і з задоволенням її вивчаю.

У нашій школі є багато різноманітних гуртків – хореографія, бальні та народні танці, фітнес, боротьба, теніс. Кожен може обрати для себе те, що йому до вподоби.

У гімназії часто проходять різноманітні свята – День народження школи, День вчителя, Новий рік, свято 8 Березня. Школярі беруть участь у концертах та виставах. Цікаве та різноманітне життя вирує у нас у гімназії! Я пишаюся своєю школою, її успіхами та досягненнями і бажаю їй подальшого процвітання.

Телехова Анна (учениця 3-Б класу)

Чим подобається мені моя гімназія? У нашому місті багато гімназій. У одній із них навчаюся і я. Наша гімназія нова і сучасна. Тут багато кабінетів, два спортивні зали, будується басейн. Хороші вчителі працюють у ній. Дуже люблю і шаную свою вчительку. Доброму і корисному навчає нас Марія Адамівна. Часто проводяться олімпіади, різні конкурси. Тому мені подобається тут навчатися. У гімназії працює багато гуртків. Кому подобається музика, навчається грати на музичних інструментах. Хлопці і деякі дівчата займаються боротьбою. Інші відвідують гурток образотворчого мистецтва. Біля гімназії росте багато дерев, кущів, квітів. Їх посадили колишні учні. Це мальовничий куточок. Тут завжди гостюють пернаті. Для них гімназисти майструють годівниці і шпаківні. Я дуже люблю свою гімназію.

Громадська Анастасія (учениця 3-Б класу)

Я – учениця 3-Б класу гімназії № 315 м. Києва – пам'ятаю свій перший день, коли переступила поріг рідної гімназії. Тоді вона вперше відкрила мені двері в чарівний світ знань, познайомила з багатьма дітьми, які стали для мене друзями, з добрими, чуйними і справжніми наставниками – учителями. Кожен ранок

нас зустрічає в класі Марія Адамівна, яка навчає нас читати, писати, малювати, множити і ділити. На її уроках цікаво кожному учню. А ще мене захоплюють уроки англійської мови. Мені дуже подобається вивчати нові і нові слова. Ці заняття проходять цікаво. Ми з однокласниками співаємо, граємося, ведемо діалоги, читаємо, пишемо. А після занять в школі працюють різні гуртки: хореографія, фітнес, боротьба, теніс та інші. Я люблю ходити до своєї школи, навчатися у чудових учителів, спілкуватися зі своїми друзями.

Семеха Ганна (учениця 3-Б класу)

Моя гімназія... Вона привітна, гомінка, весела, світла, хороша, красива... Вона мені дуже подобається. Учнитись у цій школі – задоволення. Кожен день можна пізнати дуже багато цікавого та нового. Це – гімназія з поглибленим вивченням іноземних мов. Вона нова і сучасна. У моїй гімназії дуже хороші вчителі. Вони добрі, лагідні, уважні і турботливі. Я люблю своїх учителів. У моїй гімназії багато різноманітних гуртків. Багато дітей відвідує їх. В гімназії будівельники закінчують будувати басейн. Він дуже великий. Недарма кажуть: «Школа вчить як на світі жить».

Сліпко Олена (учениця 3-В класу)

Син прийшов додому радісно схвилюваний і розповів новину: тележурналісти з УТ-1 знімають фільм про шкільне життя – завітають до всіх класів, відобразять найцікавіші події, візьмуть інтерв'ю... Кожен день діти поспішали до школи, намагалися не запізнюватися, швидко готували домашнє завдання, але розмови – тільки про телебачення. І ось настав той дивний день, коли знімальна група нарешті завітала до перших класів. Приготували серйозне випробування – змагання «Тато, мама, я – спортивна сім'я». Звання переможця виборювали три команди: «Лимон», «Яблуко», «Ехінацея». Напередодні всі мудрували над девізами, малювали красиві емблеми, хвилювалися... Старт! І конкурс за конкурсом команди наближалися до перемоги. Діти та дорослі показали не тільки свої спортивні здібності, а й кмітливість та винахідливість. Багато чого залежало від «командного настрою». Підбадьорював усіх життєрадісний «Живчик». Але конкурсантам прийшлося б дуже важко, якби не вболівальники. Діти щиро висловлювали своє захоплення і підтримували – татусів, маму та своїх однокласників. Усі почувалися, як одна велика родина. Час проминув дуже швидко і цікаво. Головний момент – нагородження переможців – залишив задоволеними всіх. Призи були великі та солодкі – «Живчик» та торт, що просто тануть у роті. Діти були щасливі. Дорослі ще довго обговорювали найцікавіші моменти цього вечора. Але було зрозуміло – свято відбулося.

Дулепова Ірина Іванівна (мама, 2-Б клас)

Спогади

Емма Абрамівна Гутман,
заступник директора з навчальної роботи,
учитель хімії

Пам'ять – дивна особливість людської свідомості. Здавалося б, вона повинна фіксувати важливі події, масштабні перетворення. А вона... залишає нам на згадку емоції, почуття.

10 років тому я працювала вчителем хімії у 30-й середній школі на Березняках. Мала вже й вищу категорію, і звання «Старший вчитель» і знак «Відмінник освіти України». Але задоволення від роботи не було, хотілося щось змінити, спробувати себе в іншій, більш цікавій, справі, яка вимагала б і більшого напруження сил, і нових знань. Так визріло тверде рішення з учителюванням покінчити.

А тепер уявіть собі. Січень, на дворі -15°C, сніг сліпить очі. У кабінеті тиша, учні 11 класу пишуть контрольну. Тихенько відкриваються двері, і завуч, Олександр Олексійович, запрошує вийти у коридор. Думка в голові одна: «Мої діти щось накоїли, зараз отримую за все сповна.»

Раптом до моєї свідомості доходить те, про що говорить Олександр Олексійович. А він, може, вдруге питає, чи не погоджуся перейти завучем старших класів до школи-новобудови, у якій він буде директором. Перша думка: «Так не буває». Не може найзаповітніша мрія, про яку не розкажуєш навіть найближчим людям, перетворитися на реальність. Бути завучем школи я хотіла давно. Цікаво було розбиратися з розкладом, займатися методичною роботою, працювати з учителями. Чомусь здавалося, що у мене все це повинно вийти. Мрії і дійсність...

Чую, Олександр Олексійович питає, чи не цікавить мене, де буде знаходитись школа, її проект. І тут я відчуваю, що все це мене не цікавить абсолютно. Найголовнішим було те, що це буде наша школа. У ній будуть цікаво працювати досвідчені педагоги, а недосвідчені будуть вчитися. У ній не будуть принижувати дітей і кричати на них, а учні не будуть доводити вчителів. Учителі не будуть інтригувати і конфліктувати один з одним. Буде школа, де тепло і весело всім. На той час сухий раціоналізм дивним чином поєднувався у мені з мрійливим оптимізмом.

...про знайомство зі школою № 315

Не знаю, що з того, про що мріяла, вдалося перетворити у життя. Але знаю достеменно, що минулі 10 років дуже змінили мене: і характер, і погляди, і ставлення до людей. Ці 10 років, я б рахувала, як на війні, – рік за два.

**Світлана Іванівна Малюшицька,
учитель музики**

Багато було цікавого в нашій школі з того часу, як вона відкривалася.

Я часто пригадую свої перші уроки музики, коли в школі дітей було не дуже багато, і баян звучав на весь поверх. А найбільше пригадується – перший огляд художньої самодіяльності (міський), коли ми закупили тканину на плахти і пошили з неї перші наші українські костюми. Брала участь у міському концерті і навіть отримала призи.

Які ми були горді, що навчаємося і працюємо у середній школі № 315.

**Наталія Вікторівна Виноградова,
Людмила Ромальдівна Солонько,
бібліотекарі**

Нестримно плине час, позаду залишилися роки...

Дзвінки, підручники, книжки.

Минуло 10 років. Дуже швидко і невпинно плине час,

І завжди веде вперед шкільна дорога нас.

Здавалося, що 10 років так багато,

Ніхто й не думав, що так швидко промайнуть.

Усе було за цей недовгий час.

Проблем в гімназії немало,
Та недаремно починали
Творить ми свій сучасний дім.
І вперто труднощі долали.

Пройдемо школою

І заирнемо в кожний клас і бібліотеку.

Все пригадаємо до найменшої дрібниці,

Щоб залишилося в пам'яті у нас.

Наш рідний дім будуємо ми спільно,

Цей храм наук, шляхетності, добра.

Живемо дружно братством гімназійним,

Настала і для нас оновлена пора.

Хто в справі важкій нам весь час допомагає -

Ми щиро дякуємо всім.

День народження – свято, яке всі люблять і чекають. За ті роки, які ми працюємо в нашій школі, відчуваємо, що всі стають дружнішими і ріднішими.

Школа – наш дім, і ми живемо в нім. Перший рік був найважчим і найвідповідальнішим, як для школи, так і для бібліотеки: все починали робити перший раз. Але ми гідно прожили ці 10 років. Тож вітаємо всіх з нашим 10-річчям і бажаємо дочекатися 20-річчя нашої гімназії.

**Ніна Іванівна Медвідь,
учитель математики**

Працюю я в школі з першого дня її існування. А перші враження надовго залишаються в нашій пам'яті. Коли я потрапила в школу в серпневі дні, у мене склалося враження, що вона до 1 вересня ніколи не відкриється, але завдяки організаторським здібностям нашої адміністрації робота просто кипіла. Тут працювали сімейні підряди, батьки з дітьми, учителі зі своїми родинами,

кожному було чітко сказано, скільки треба скрутити парт, скільки вікон помити... І просто фантастика! 1 вересня – Перший дзвінок!

Кількість дітей була невелика. У деяких класах було по 10-12 чоловік. Це було «класно»! А хіба можна забути моїх перших випускників. Такі учні, як Козлова Ганна, Єрох Ірина, Ревенко Тетяна, любимий всіма Авдошин Анатолій, надовго залишаться в нашій пам'яті, про них просто не можна не згадувати. На честь 10-річчя хочеться побажати нашій гімназії процвітання в її подальшому бутті.

**Людмила Максимівна Пастух,
учитель математики**

1994 рік, серпень місяць, спека, суховій, надокучливий пісок. Прийшла влаштовуватися на роботу. Школа, як вулик: кругом будівельники, на першому поверсі ще стелився паркет, щось забивають, склять вікна, брязкіт, гуркіт – іде інтенсивна робота.

Шукаю директора, направляють у 296 школу, хтось підказує, що директор туди завозить меблі. Наближаюся, бачу молодого чоловіка, що біжить до машини, у джинсах, худорлявий, збуджений, на ходу дає розпорядження. Біжу за ним, доганяю, спілкуємося, приймає мене на роботу.

Знову повертаюся до школи, запах свіжого асфальту біля неї, шукаю Емму Абрамівну. Направляють на третій поверх у якийсь кабінет. Заходжу, бачу маленьку чорняву симпатичну жінку з молотком і ще якимось інструментом в руках, яка завзято скручує меблі. Я страшенно дивуюся. Як, завч – і займається цим?!

Знайомлюся, дають клас. Одні голі стіни, кругом будівельний бруд, запах свіжої фарби, вікна пофарбовані абияк. Роботи – море. І робота закипіла. Дають 10 клас, зібраний з усіх світів. Знайомлюся з першими колегами: Руденко Ніною Дмитрівною, Олійник Надією Петрівною. Всі молоді, завзяті, енергійні, веселі.

Перша зустріч з батьками, дітьми – враження непогане. Діти симпатичні, батьки прості, щирі люди.

І почалося відмивання класу, збирання меблів і таке інше. 1 вересня відкрили ще необладнану школу. Лише через тиждень почалося навчання.

Уроки вели разом з будівельниками, які ще щось доробляли у кабінетах і з цікавістю придивлялися до того, що діється на уроці. Важко було зосередити увагу дітей.

Школа працює. Перший рік. Дітей дуже мало, гулки довгі та пусті коридори. Довго звикаю до нової школи, весь час блукаю, не можу знайти вихід. Поступово все стає на свої місця. Дуже важко, все не так, незвично, діти якісь не дуже звичайні.

Приємно дивує адміністрація. Інтелігентні, молодий запал, бажання щось змінити, створити нове, неповторне.

І закрутилося, завертілося. 10 років пролетіли як одна мить. Мерехтять калейдоскоп учителів, дітей, вічна боротьба за високі знання, дисципліну, протистояння прагнень і можливостей, цікава позакласна робота, перші випуски, сльози останніх дзвоників, багато-багато симпатичних дитячих облич, розуміння того, що щось досягнуто, зроблено і що ти був причетний до цього (але якою ціною!).

І ось результат. Щоб там не було і буде – висновок один: школа неповторна (є чим пишатися), діти – прекрасні, колеги приємні, близькі по духу люди. На роботі комфортно і затишно. Одне прагнення – працювати і працювати. Додому не хочеться йти.

Мабуть, це діагноз?

Надія Миколаївна Харченко, учитель початкових класів

1994 рік. Велика радість – ми отримали квартиру! Треба шукати школу, яка знаходилася б поблизу від нашого будинку. Чомусь же випав вибір на школу 315, хоч

школи 295 та 296 було видно з нашого балкону. Зі своїми дітьми підійшли до обраної школи, але дійти до неї так і не вдалося, бо подвір'я було повністю розрите бульдозерами.

Правда, один з будівельників нас підбадьорив (швидше розсмішив), сказавши, що до 1 вересня школу здадуть. Залишалося до цього дня тижнів зо два.

З Олександром Олексійовичем зустрілися в школі 296. Він пообіцяв взяти на роботу. Двір школи скоро прийняв достойний вигляд. Навіть тра-

вичка зійшла. У коридорах на кожному квадратному метрі працювало по кілька паркетників. Робота кипіла. Будівельники старалися виконати свою обіцянку. Приємна несподіванка. У школі я зустріла Людмилу Федорівну Коновалік! З нею ми не бачилися 5 років, а до цього разом працювали в Калинівській СШ №2. Вона теж облюбувала школу № 315.

І ось 1 вересня! Прийшли діти й батьки. Всі урочисто-святкові, з квітами. У мене 1 клас! Три класи (1-А, 1-Б, 1-В) зібрали в класі Олени Борисівни Владиченко (1-А). Дітей було небагато. Провели 1 урок. Потім я запросила батьків до свого класу.

Голі стіни, порожній клас, крейдою залиті вікна і підлога. По діагоналі лежали величезні плінтуси. Все! В очах батьків розгубленість... Роботу вирішили розпочати зранку. З великою вдячністю згадую батьків, учнів, які нині вже студенти: Буциків, Жилиєвих, Желізняк, Олійників, Шупік, Макаренко, Шокотко, Модлінських, Слюсар, Білоніжко, Трошиних, Андресюк.

За три дні вимили клас, зробили й закріпили меблі, повісили карнизи та дошку, принесли квіти. Але це було потім. А першого вересня весь колектив зібрався в класі на зустріч за круглим столом. Там мені стало зрозуміло, що ми спрацюємося. Я не помилилася. Мої діти теж із вдячністю згадують школу 315. Жаль, лише, що в басейні їм не вдалося поплавати. Можливо, хоча мені це вдасться... Хоча до пенсії залишилося вже менше, ніж 10 років.

Надія Петрівна Олійник, учитель української мови та літератури

Моя сім'я одержала квартиру у зовсім необжитому Харківському районі на масиві Позняки. Одні піски і вітри... До найближчого хлібного магазину (це універсам «Позняки») потрібно йти 20 хвилин по суцільному піску. Від метро «Осокорки» до власного будинку нічим дібратися, подеколи ходить автобус.

Єдине заспокоює, що поруч школа під номером 309. Але й вона ще напівзбудована...

Щодня, йдучи за хлібом, спостерігала, як росте моя школа. У серпні місяці починаю хвилюватися, як повільно вона росте! Коли чекала директора 309-ї, то познайомилася з учительською математики Медвідь Ніною Іванівною, яка похвалилася, що вже півроку, як записалася до іншої школи, теж новобудови. Вона проходила курси і зустрілася там із Бірюком Олександром Олексійовичем, який пообіцяв її взяти на роботу. Пригадую, як Ніна Іванівна красиво описала свого майбутнього шефа.

В останній момент працевлаштування дізналася, що школа 309, це 9-річка. І 25 серпня я пішла до 315 школи, щоб запитати, чи не залишилося випадково у них місця.

Емма Абрамівна зустріла привітно, сказала, що місце є (це мене здивувало!). Виявилось, що я буду працювати разом із заступником з виховної роботи Серовою Оленою Леонідівною, яка мені здалася молодю і всезнаючою.

На першій нараді виступала Емма Абрамівна, яка красномовно змалювала перспективу нашої школи, було багато планів щодо того, який напрям навчання обрати.

Перше учительське застілля. Їдальня, святковий стіл, щирі вітання, дружня атмосфера. Українська пісня Світлани Іванівни Малющицької, як соловейко, заворожила всіх.

А ще більше враження справили власні вірші Олександра Олексійовича, які звучали щиро і задушевно, ніби промовляли до кожного серця, бо були вони присвячені колегам – учителям. Так вперше відкрилася нам творча душа нашого директора і деяких колег – учителів.

Віра Василівна Кучма, учитель зарубіжної літератури

...Юна вчителька з ясною, променистою усмішкою стоїть біля мого вчительського столу. Кілька щирих слів з проханням згадати про те, як і з чого все починалося. Як їй відмовити! Дома кидаюся до тієї фото-

графії, де ще ні в кого над головою немає німбів і ореолів... Які знайомі, близькі обличчя! Погляд зупиняється на Світлані Григорівні. Це вона зупинила мене в коридорі, запитавши, чи не потрібні школі вчителі. Так, вони були дуже потрібні!

1994 рік. Під дією ейфорії всездозволеності, від почуття розкутості (чи розгубленості), кожен сам влаштував своє життя, як міг. Учителів у новій школі не вистачало. Педагоги розбіглися, хто в пошуках кращих заробітків на фірми, що росли на очах, як гриби, хто просто в ряди «купи – продай», аби заробити на прожиття. У школу йшли лише фанати, люди за покликом душі.

Лідія Іванівна, Віра Андронівна, Надія Петрівна, Ніна Дмитрівна, Валентина Василівна, Людмила Максимівна, Надія Миколаївна. Чомусь саме їх тодішніх закарбувала моя пам'ять.

Різні долі, різні характери, різні погляди на світ, але у всіх спільне одне: ми всі щиро впряглися і потягли воза (як сказав один політик) по непротореному шляху. Все було непросто: спочатку було мало учнів – до нас з усієї округи збіглися невстигаючі учні, або чимось душевно поранені, з якими було чимало проблем.

Новобудови поступово заселялися, учнів ставало більше, а вчителів катастрофічно не вистачало. Але було вже основне: був колектив одностудців, запалених ідеєю нашого директора, що це має бути якась цікава, хороша школа. Директор школи...

Він і на фото в центрі, серед нас. Всі спочатку попадали під магічний вплив його особистості, його віри, що все буде добре. Олександр Олексійович умів слухати і розуміти, розривувати складні вузли, підтримувати, допомагати. Але і легко відпускав тих, з ким було не по дорозі. Умів тримати дистанцію, а коли потрібно, бути простим і компанійським. А ще всі були в захопленні, коли в перші роки директор складав вірші до якоїсь знаменної дати, любив поетичне слово на вечорах відпочинку.

А тоді ми збиралися разом часто: без ансамблів і сценаріїв. Веселилися щиро і просто – танцювали, співали, розкривали душі, спілкуючись, обговорюючи свої шкільні і життєві події. Ви б знали, як гарно співали українські народні пісні наші вчителі, а що вже краще розказати веселу історію чи анекдот від Тетяни Петрівни не міг ніхто...

Їх спочатку було двоє: директор і завуч. Директор – це голова. А ось душею педагогічного колективу була Емма Абрамівна Гутман. Вона знала про кожного з нас все, вмiла повірити в людину, об'єднати всіх, відчувала, де тонко, і не допускала, щоб там порвалося...

А ще все хороше починалося з бібліотеки, де з перших днів працюють Наталія Вікторівна і Людмила Ромальдівна. Скільки зусиль, скільки «відкриттів» було зроблено ними, щоб бібліотека стала такою, як нині: великий фонд підручників, новинок художньої літератури, методичної і спеціальної літератури, розмаїття періодики. У бібліотеці затишок і буяння квітів, це вже культурний центр з сучасним обладнанням, де панує атмосфера доброзичливості, довіри, де кожному подарують добрий настрій.

Людська пам'ять вибіркова... я не можу не сказати кілька слів про одну нашу колегу. Красива, завжди зібрана і елегантна, непомітна і всюдисуща... Учителю, Людину. Викликає в мене асоціацію з пишною жоржи-

ною – така ж яскрава і щира. Ми завжди перекинемося з нею словом чи в коридорі школи, чи просто зустрівшись десь випадково. І якийсь світ літає на душі після розмови з нею. Це вже така особливість душі Валентини Василівни: любить веселе слово, вмiє вислухати. Нам просто пощастило, що 10 років тому вона прийшла в цю школу.

Пам'ятаю, як почали школу прикрашати квітами. Це було не розкішні екзотичні красуні, що стоять зараз в коридорах. Це були прості квіти, але школа ставала затишною, набирала авторитет серед батьків і дітей.

Склалися свої традиції, свої усталені свята, визначні дати. Скільки щирої радості викликало Свято Нуми, коли старанних, талановитих дітей вшанувала вся школа, їх хвалили, нагороджували! Згадуються перші перемоги наших учнів на олімпіадах, в МАНівських розробках, в творчих конкурсах.

МИ ВСІ РАЗОМ – ЗМОГЛИ!

Тепер це гімназія з хорошим ім'ям. Тож щасливого майбуття всім!

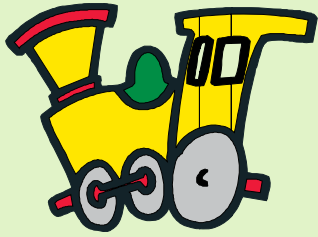
Олександр Олексійович Бірюк, директор гімназії, учитель математики

22 серпня 1994 року президент України Леонід Данилович Кучма відвідав школу. Напередодні педагоги, батьки, учні – старшокласники працювали майже всю ніч, щоб підготувати класи і показати спроможність навчального закладу прийняти дітей 1 вересня. Парти та дошки завозилися безпосередньо 21 серпня. Сьогодні це важко осягнути розумом.

- Скільки кумедних моментів можна пригадати, а саме:
- * сотні кроків директор та заступник із господарчої частини зробили по невисохлій підлозі, і якщо колись майбутнє керівництво закладу буде думати про заміну паркету, то вони дуже здивуються;
- * коли директор прийшов познайомитися з своєю майбутньою школою (десь в лютому 1994), його ледь не порвала собака. І тільки дякуючи дипломату та охороннику, який через 5 хвилин прибіг, Олександр Олексійович сьогодні живий і здоровий і керує цим закладом;
- * коли підключили воду, то була дуже дивна ситуація: з усіх кранів бігла тільки гаряча вода.

3 вересня 1994 року команда школи вже взяла участь у районних спортивних змаганнях і посіла І місце. Всі були здивовані, бо взагалі не знали, що в районі з'явилася школа № 315.

А № 315 теж дивно отримувався. Того року в Києві здавалося чотири школи. Директор мріяв про № 313, бо, по-перше, симетричне число, по-друге, непарне, по-третє, сума цифр – також непарне число (певно, забобон, але так хотілося). Але № 313 та № 315 вже були зайняті. Залишався № 314. Щоб отримати № 315 я довго вмовляв відповідальних чиновників Головного управління освіти і науки м. Києва. Мабуть, марно, адже № 315 для нас поки що (сподіваємося і надалі) є щасливим.

Бабусі

Цей тест спрямований на те, щоб правильно побудувати в сім'ї спілкування виконавців ролей «батьки» – «діти» – «онуки». Ви добре знаєте характер і спосіб життя ваших батьків? Якщо так, то спробуйте уявити, як би вони діяли в кожній конкретній ситуації, що тут пропонується. Дайте оцінку їх діям, наскільки, на ваш погляд, корисні вони або шкідливі для ваших дітей.

№ п/п	Питання та варіанти відповідей:	Бали:
1	Якщо ваші діти захотіли морозива або цукерок, то бабуся або дідусь задовольнили б бажання: а) якщо це перед вживанням їжі, то ні; б) так, але зрідка; в) завжди	10 5 1
2	Діти розкидають речі, іграшки. Як діятимуть дорослі: а) зроблять їм зауваження; б) вимагатимуть негайно їх зібрати; в) самі наведуть порядок	10 5 1
3	Як діятимуть бабуся або дідусь, якщо внуки скажуть якісь образливі, грубі слова: а) заборонять надалі говорити такі слова; б) якщо це трапиться ще раз, діти будуть покарані; в) не звернуть увагу або перетворять все це на жарт	10 5 1
4	Як бабуся або дідусь виховують в онуків прагнення до праці: а) власним прикладом; б) вимогливістю; в) вони прагнуть звільнити їх від праці	10 5 1
5	Як вони діють, якщо діти просять їх купити якусь іграшку: а) обіцяють, але не поспішають з покупкою; б) все залежить від її ціни; в) вони зразу ж задовольняють бажання онуків	10 5 1

Й дідусі

6	<p>Чи вчать бабуся і дідусь своїх онучат відрізнати гарне від поганого:</p> <p>а) у будь-якому випадку пояснюють, що гарно, що погано; б) карають, сваряться; в) вважають, що коли онуки підروуть, то самі у всьому розберуться</p>	10 5 1
7	<p>Онуки, витираючи пил, випадково розбивають улюблену бабусину вазу. Як вона відреагує:</p> <p>а) допоможе зібрати черепки; б) суворо їм дорікатиме; в) заборонить надалі виконувати цю роботу</p>	10 5 1
8	<p>Як ставляться дорослі до проявів самостійності онуків:</p> <p>а) вони заохочують її з малих років; б) їм подобається в них ця якість; в) вони вважають, що онуки ще занадто малі</p>	10 5 1
9	<p>Онуки повинні у школі допомогти очистити подвір'я. Що у таких випадках говорять їм бабуся або дідусь:</p> <p>а) рекомендують їм бути старанними; б) взагалі не обговорюють це питання; в) буркотять, що прибирання двору – це не дитяча справа</p>	10 5 1
10	<p>Онуки в чомусь завинили. Як реагують на це дорослі:</p> <p>а) докоряють їм за це; б) за провину позбавляють робити те, що їм подобається; в) стають на бік дітей</p>	10 5 1

Тепер підсумуйте бали

67 – 100 балів. Ваші бабуся і дідусь допомагають вам виховувати чемних і добрих дітей. Вони вимогливі, не відступають від своїх принципів. Підтримують самостійність у ваших дітях. Якщо ваші діти почнуть виявляти відчуженість у стосунках з бабусяю чи дідусем, докладіть зусиль, щоб сприяти створенню атмосфери душевності у вашій родині. Прагніть і ви бути такими ж, як ваші батьки.

33 – 66 балів. Бабуся і дідусь часом потурають онукам. Звичайно, роблять це вони ненавмисне, по доброті своїй. Але якщо ви помічаєте, що вони в цілому перебрали міру, то намагайтеся необразливо, делікатно виправити. Повага, любов і розуміння, що існують між бабусяю, дідусем і онуками, – все це, звичайно, прекрасно. Але погодьтеся, що ці почуття не повинні позначатися на якості виховання.

Менше 32 балів. Своєю надмірною любов'ю бабуся чи дідусь роблять погану послугу онукам. І якщо раптом трапиться так, що ваші батьки вже не зможуть вам допомагати, то ви опинитесь наодинці з примхливими, розбещеними дітьми, а від цього і ви самі відчуватимете себе нерідко слабкими і безпорадними.

Світ спорту

Спорт – яскрава сторінка життя гімназистів, тому що дає можливість бути сильними, витривалими, спритними, а значить гармонійно розвинутими та здоровими. Тому із задоволенням діти відвідують і уроки фізкультури, і спортивні секції.

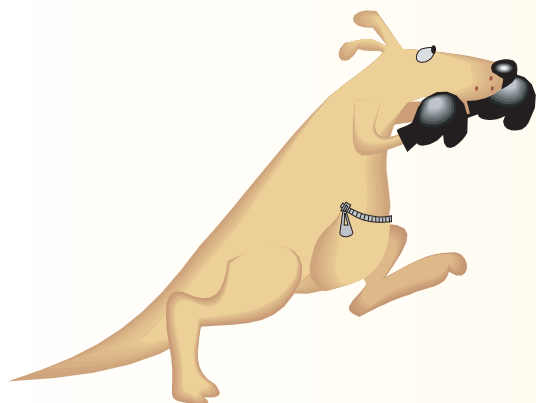
Регулярними стали змагання на першість гімназії з баскетболу, футболу, волейболу, у результаті яких виявляються кращі учні, які захищають честь навчального закладу на районному рівні. Так 2004 року (листопад) збірна гімназії посіла II місце у першості району з футболу. Активно і дієво виступають гімназисти на районних спортивних святах. У змаганнях «Старти надій» до Дня фізкультурника команда виборола III місце, брали активну участь у «Козацьких забавах». Учитель фізкультури, **Володимир Петрович Ромащенко**, вдало організовує команди, надихає юних спортсменів на перемогу і підтримує їх завжди і в усьому.

Три роки поспіль учитель фізкультури, **Раїса Олександрівна Лубик**, організовує та проводить видовищні свята грації «Ритмік». Команди дівчат-старшокласниць готують до конкурсу спортивно-танцювальні композиції, тренуються у синхронності та точності виконання, дбають про музичне оформлення та костюми. Конкурс символічно проводиться до свята ніжності та жіночності – 8 Березня. У 2004 році рівень свята став вищим та досконалішим. Крім дівчат десятих та одинадцятих класів, виявили бажання спробувати свої сили і учениці дев'ятого класу. Та перемогли-таки досвідчені одинадцятикласниці. Дівчата 11-А другий рік виявилися кращими, демонструючи надзвичайний запал та енергетику.

Раїса Олександрівна Лубик стала ініціатором змагань з волейболу між гімназистками та вчителями. Тричі проводилися такі змагання. І от 2004 року (березень) команда дівчат-старшокласниць (Форноляк Євгенія, Костенко Людмила, Римар Ірина, Кондраткова Юлія, Белкіна Поліна, Лимаренко Анастасія – 11-А клас) перемогла учителів. Такий результат змушує педагогів радіти і пишатись успіхами вихованців.

Робота у спортивних секціях також дає свої плідні результати. Юнаки із задоволенням відвідують секцію атлетичної гімнастики, якою керує **Володимир Петрович Ромащенко**. Хлопці мають можливість дбати про свою силу і статуру, займаючись у тренажерній залі.

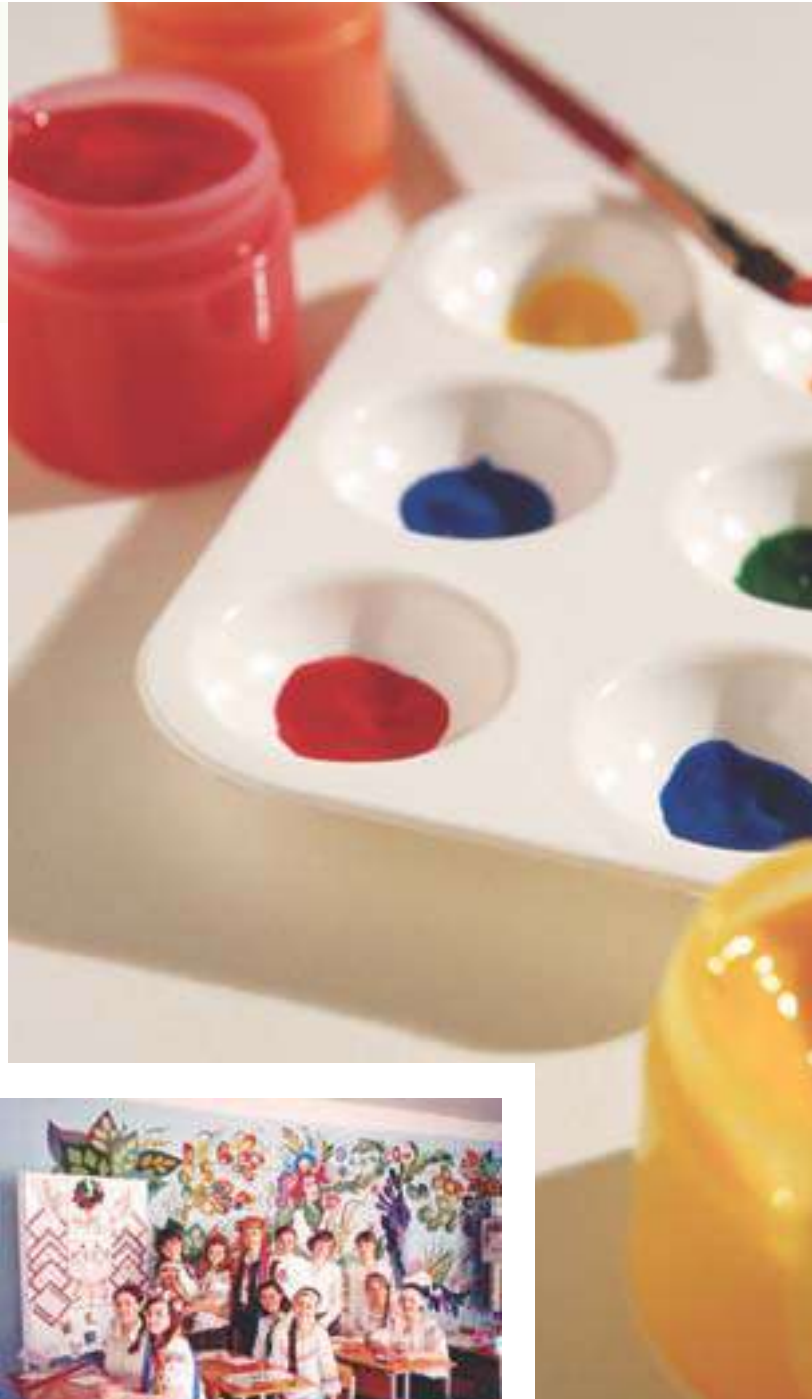
Привітаються з вами «Ос!», якщо ви завітаєте до секції кіокушунхай карате, де найголовнішим є **Віктор Петрович Янголь**. 2004 рік став щасливим для багатьох з його вихованців.

У 2004 році у гімназії відкрито секцію фітнесу, діти дуже зацікавилися цим спортивним напрямком, адже учениця 4-В класу **Олена Герасимова** стала чемпіонкою України з фітнесу.

Цікавим, вирующим та насиченим є життя гімназистів. Вони мають можливість реалізувати свої здібності, відчувати свою значимість, зайвти про себе в гуртках та творчих об'єднаннях нашого навчального закладу.

Це –

У вокальних та фольклорних ансамблях дітям прищеплюють любов до співу, вчать цінувати українську пісню, використовувати засоби художньої виразності. Керівники, **Світлана Іванівна Малюшицька**, **Алла Сергіївна Вовк**, **Олена Іванівна Герасюк**, дбають про розвиток вокально-хорових та художньо-виконавчих навичок гуртківців.

Під керівництвом **Олени Михайлівни Поминальної** діє **гурток образотворчого мистецтва**, на заняттях якого розвивається уявне бачення дітей, фантазія.

Світлана Євгенівна Письменська очолює гурток декоративно-ужиткового мистецтва «Модерн», який дає можливість дітям виготовляти справжні витвори мистецтва власними руками. Гуртківці не тільки вишивають, плетуть, шиють для себе, і виготовляють роботи, якими оздоблюють приміщення гімназії. Протягом року дітьми були виготовлені картини-аплікації за народними казками (прикрашають корпус початкової школи); роботи за творами українських класиків (прикрашають корпус старшої школи). Така діяльність стимулює вихованців гуртка і дає підстави усвідомлювати свою важливість і значимість для гімназії.

Справжньою гордістю школи є **театр «Крок у майбутнє»**, заснований у вересні 2000 р. Під керівництвом творчої та зацікавленої людини, **Олени Іванівни Рудневої**, уже у перший рік свого існування колектив став лауреатом районного туру II міського фестивалю театральних колективів навчальних закладів «Срібне джерело».

2002 р. шкільний театр запропонував на фестиваль «Чисті роси» виставу за п'єсою А.П.Чехова «Ведмідь» та дуже актуальну і вагомую виставу «Завтра ми підемо з дому» за п'єсою Ю.Щекоціхіна «Между небом и землею жаворонок вьється».

2003 р. порадував нас п'єсою Ірини Кирилової «Чекаючи на щастя» і новорічною казкою.

У 2004 р. гімназійний театр поставив казки Оскара Уайльда «Зоряний хлопчик» та Шарля Перо «Попелюшка». Для конкурсу театральних колективів навчальних закладів «Срібне джерело» театр готує виставу за п'єсою Є.Шварца «Тінь».

Два роки поспіль у День св. Миколая театральний колектив відвідує з виставами київський інтернат №10 для дітей-інвалідів.

наше життя!

Театральний колектив гімназії «Крок у майбутнє» під керівництвом Олени Іванівни Руднєвої своєю творчою діяльністю здобув заслужену любов і прихильність педагогічного колективу, учнів та батьків.

Четвертий рік у гімназії діє **школа-студія бально-го танцю «Тандем-денс»** під керівництвом **Ольги Ігорівни Письменської**. Щороку колектив показує дивовижні результати, вражаючи новими танцювальними композиціями. Постановки Ольги Ігорівни можна порівняти із справжнім театральним танцювальним дійством. Кожен танець – це певна тема, яка розкривається оригінальними, виразними та чіткими рухами, а також яскравими та вишуканими костюмами.

Так композиція «Леді і джентльмени» демонструє поведінку вишуканих та елегантних, галантних та тендітних юних леді та джентльменів.

Танець «Вальс квітів» під музику Чайковського вражає своєю ніжністю та різнобарвністю. Здається, ви потрапляєте у царину квітів, які заворожують своєю красою, ароматом та витонченістю.

А «Блюз під дощем» змусить забути про все навколо і покличе у танок мрії. Краплинки дощу впадуть на одяг розкішними діамантами, а звуки музики закружляють вас у фантастичному вальсі.

Прекрасно, що в стінах гімназії вчать цінувати почуття, насолоджуватися красою і гармонією. А завдяки танцю ми можемо зрозуміти, що Кохання, найособливіше з почуттів, може бути пристрасним та запальним, а може бути ніжним, романтичним та витонченим. Школа-студія «Тандем-денс» запросить поринути у вир почуттів з «Іспанською сюїтою».

Гнучкість та граційність, витримка та енергійність притаманні всім, хто бере участь у танцювальній композиції «Кішечки». Під час танцю можна поспостерігати, як змінюється настрій «кішечок», якими різноманітними та органічними можуть бути їхні рухи, виразними та багатозначними очі.

Отже, заняття бальними танцями - це невичерпне джерело натхнення, можливість досягти гармонії душі і тіла. І ті, хто завітала до школи-студії бального танцю «Тандем-денс», не тільки навчилися стандартним та латиноамериканським танцям, а й здобули прекрасну фізичну форму, дивовижну ходу та артистичні навички.

Вихованці школи-студії мають можливість самовиражатися на сцені гімназії, брати участь у районних святах, а у квітні 2004 року були запрошені на творчий фестиваль до сербського міста Бор.

У 2002 р. у гімназії був заснований **туристично-краєзнавчий гурток**, яким керує **Віра Андронівна Журавльова**. Напряму роботи передбачає знайомство зі спортивним та краєзнавчим туризмом. Під час походів діти знайомляться з природою, історичними пам'ятками та культурними надбаннями рідного краю; беруть участь у очищенні та благоустрої занедбаних джерел, струмків; здійснюючи туристичні подорожі, вчать долати природні перешкоди, орієнтуватися на місцевості, користуватися спорядженням туриста. Все це дає можливість стати більш обізнаними, робить дітей самостійнішими, впевненішими у собі, власних силах, загартованішими, витривалішими.

Два роки поспіль гуртківці беруть участь у районних та міських туристських зльотах, у змаганнях дитячо-юнацької першості школярів м.Києва з пішохідного туризму «Срібний карабін». За такий нетривалий час юні туристи гімназії здобули вагомі перемоги. Так у 2004 р. команда у районних змаганнях виборола право виступати на міському зльоті.

Змагання за «Срібний карабін» (жовтень 2004 р.) принесли команді 7 місце з 36. У міських змаганнях зі спортивного орієнтування (листопад 2004 р.) посіли 1-е командне місце; а Інга Павленко посіла III місце в індивідуальній першості.

Віра Андронівна Журавльова пишається своїми вихованцями, Аполловою Тетяною (9-Б), Павленко Інгою (9-Б), Джабаєвою Анжеолою (9-Б), Царенком Петром (9-Б), Буратінським Володимиром (9-Б), Кирилівим Дмитром (9-В), Коржуком Романом (7-Б), які беруть активну участь у житті гуртка, захищають ім'я гімназії на районному та міському рівнях.

Приємно і вагомо, що Міжнародний центр дитячо-юнацького туризму заохочує та стимулює найбільш діяльних та ініціативних гуртківців 10-відсотковими путівками до оздоровчих таборів у Карпатах. Таким чином у 2004 р. десять учнів гімназії мали можливість відпочити і набратися сил на карпатських схилах.

Учні гімназії мають чудову можливість реалізувати свої літературні та журналістські здібності на сторінках газети «Бумеранг», яка видається з 2001 року. Роботу над шкільним виданням очолює **Лариса Василівна Достав**, яка разом з юними журналістами і кореспондентами ставить за мету познайомити читачів з талановитими та обдарованими юнаками та дівчатами гімназії, відкрити невідомі сторінки життя наших учителів, дати можливість дітям і дорослим (учителям та батькам, яким не байдужа доля гімназії) на сторінках газети висловлювати свої думки, ділитися своїми радісними надбаннями та хвилюючими проблемами. І «Бумеранг» живе, висвітлюючи події, знайомлячи з цікавими людьми, розмірковуючи про щастя і горе, дружбу і зраду, вічне і тимчасове.

Є і певні досягнення. У травні 2002 р. прес-центр газети було запрошено в Росію на фестиваль юнацької преси «Волжские встречи-13» (м.Чебоксари). Юнкори мали можливість поспілкуватися з колегами, багато чому навчитися, набратися досвіду. Після участі у фестивалі газета отримала нове життя: яскравішим став дизайн, оригінальнішими рубрики.

У 2004 р. оновлений склад редколегії продовжив працювати над випусками чергових номерів «Бумерангу».

Мережа гуртків гімназії дозволяє дітям вибрати той напрям, який відповідає інтересам, уподобанням і здібностям кожного. Таким чином у позаурочний час учні мають можливість зайнятися улюбленою справою у колі однодумців, а значить самовиразитися і самоствердитися.

ПІЗНАЙ СЕБЕ

Обери геометричну фігуру

Перед тобою п'ять геометричних фігур. Обери з-поміж них одну, котра тобі найбільш до вподоби. Обрав? Тепер читай про себе.

Квадрат

Ти працьовитий, старанний, любиш порядок – усі речі мають бути на своїх місцях. Але іноді ти надміру прискіпливий до інших.

Прямокутник

Ти цікава і допитлива людина. Легко здобуваєш нові знання, загалом любиш усе нове. Проте іноді не знаєш, чого тобі хочеться більше, не можеш вибрати, що для тебе важливіше.

Трикутник

Ти цілеспрямований. Тебе важко зупинити на шляху до поставленої мети. Любиш командувати іншими, але можеш несподівано розгубитися, якщо верховодити захоче ще хто-небудь.

Коло

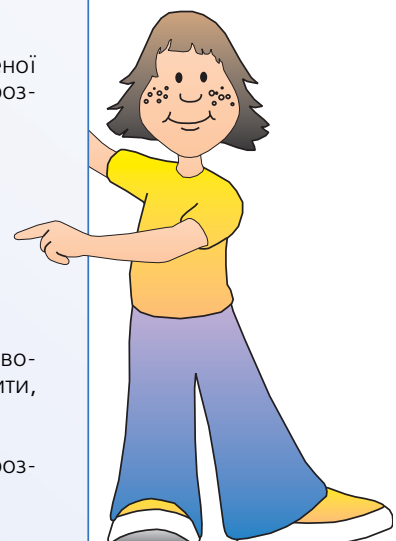
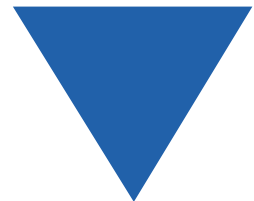
Ти доброзичливий. Легко переймаєшся проблемами інших людей, уболіваєш за них. Звичайно, співчуття теж важлива річ, однак варто замислитись над тим, як допомогти товаришеві не тільки словом, а й ділом.

Зигзаг

Ти вигадник – усілякі вигадки так і сиплються з тебе. Але не завжди вони корисні та доречні. До того ж твою поведінку нелегко передбачити, важко сказати, що ти зараз утнеш.

А тепер, коли знаєш про свої чесноти і вади, поміркуй над тим, як розвинути хороші риси і позбутися поганих.

ТЕСТ

Ювілейний концерт «Гімназії – 10 років»

Навчання – це серйозна і відповідальна справа. Вона вимагає щоденної сумлінної роботи і наполегливості. Але в нашій гімназії навчаються талановиті діти, в яких вистачає часу і на навчання, і на розвиток своїх захоплень.

У цьому році нашій гімназії виповнилось 10 років. Учні 2-х та 3-х класів підготували до цієї дати ювілейний концерт. Саме тут вони змогли показати свої багатогранні таланти.

Всіх зачарувала солов'їним співом учениця 2-Б класу Словенко Дарина. Змусив глядачів посміхнутися і ансамбль «Веселад» учнів 2-В класу, у виконанні якого прозвучала пісня «Волшебник-недоучка». Ансамбль «Калинонька» ще раз підтвердив, що є щось надзвичайно святе в словах «мій рідний край...».

Та у свято всім хочеться не тільки співати, а й танцювати. Ті, хто чудово танцює, скорили серця глядачів. Це і учень 3-А класу Гудіков Владислав танком «Ча-ча-ча», учні 2-В класу танком «Полька», Юрчишин Віталій з 2-В класу українським танцем.

Школа вчить любити свій народ, учить людяності і доброти, дає міцні знання. Але у плині шкільного життя трапляється різне. Іноді уроки недовчив і викручуєшся так, як тільки можеш. Саме тоді й трапляються кумедні історії. Посмішили глядачів «Калейдоскопом усмішок про школу» учні 3-А класу і Мозковий Олексій із 3-Б класу.

Крім здібностей щодня потрапляти у незвичайні ситуації, учні нашої гімназії мають багато інших талантів. Деякі з них ще змалку були зачаровані красою ніжності, грації, пластички. Вони почали служити прекрасним видам мистецтва. Всі, затамувавши подих, дивилися виступ Тугай Надії, чемпіонки м. Києва із

спортивної гімнастики, а 3-В клас вболівав за свою однокласницю.

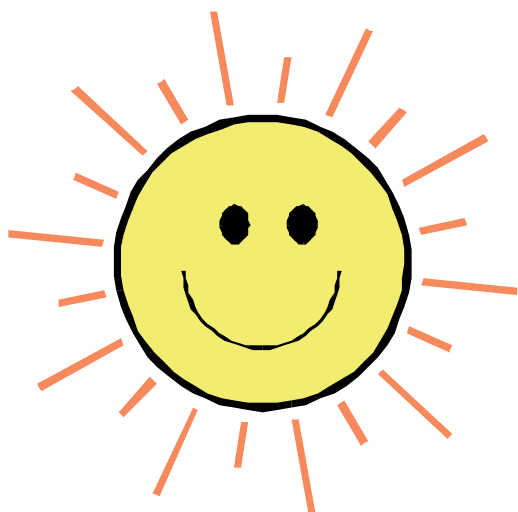
Неабияким акторським талантом і майстерністю гри здивували глядачів учні 3-Б класу, інсценізуючи віршовану казку «Ріпка». Яскраві костюми, витончена гра на сцені створили справжній святковий настрій у всіх.

Професія вчителя – від Бога. Учителі наполегливо сіють у серцях учнів зерна доброти, творчого неспокою, людяності, щирості. Саме на цю тему сказала своє слово учениця 3-Б класу Мелехова Анна.

У нашій школі навчаються талановиті діти. Кожен із них має свою мрію в житті. Але щоб вона здійснилася, треба сумлінно вчитися:

*Бо всім відомо, що без школи,
Без знань, що мусиш там набуть,
Не станеш у житті ніколи
Тим, ким в дитинстві мрієш быть.*

Бовсуновська М. А.

ПОСМІЄМОСЯ

Учителька першого класу, прочитавши учням легенду про заснування Києва, запитує: – Діти, про що ви дізналися з легенди? Першокласниця відповідає: – З легенди я дізналась про те, як Кий, Щек і Хорив повилазили на гори.

Бовсуновська М. А.

Говорять діти

☺☺☺
* А в моєї бабусі ще мама збереглася.

Оля, 7 років

☺☺☺
* Сом – це звірюка така.

Іваненко, 7 років

☺☺☺
* Лис – це як лисиця, тільки дядя.

Таня, 7 років

☺☺☺
* Мені здається, що тата й маму призначили для дітей.

Ігор, 7 років

☺☺☺
* Балуюсь за ту людину (бо по гороскопу «близнюки»).

☺☺☺
* «Пейзаж сонної грядки».
* «Макароненята» (вермішель).

Катруся, 7 років

☺☺☺
– Хто вам більше сподобався – лисичка чи журавель?
– Обоє добрі...

Юра, 7 років

☺☺☺
* Съезд – это типа родительского собрания.

* А Саша свой рубль продал за увеличительное стекло!

Сергій, 7 років

☺☺☺
* Якщо мама виросте така як бабуся, то сама стане бабусею.

Михайлик, 8 років

МІЖНАРОДНИЙ КОНКУРС з української мови імені Петра Яцика

**Як довго ждали ми своєї волі слова,
І ось воно співа, бринить,
Бринить, співає наша мова,
Чарує, тішить і п'янить.**

Саме ці слова Олександра Олеся спливають у пам'яті, коли згадує про Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика. От уже вп'яте учні нашої гімназії долучилися до масштабного мовного марафону, в якому беруть участь мільйони дітей з різних країн світу. Ініціював конкурс Петро Яцик – меценат нашого часу. І не тільки ініціював, але й дав кошти на проведення першого туру та затвердив такі розміри грошових премій для учасників конкурсу:

1 місце	4000 грн (2, 3 кл.) 5000 грн (5, 6, 7 кл.) 6000 грн (8, 9 кл.) 7000 грн (10, 11 кл.)
2 місце	3000 грн (2, 3 кл.) 4000 грн (5, 6, 7 кл.) 5000 грн (8, 9 кл.) 6000 грн (10, 11 кл.)
3 місце	1500 грн (2, 3 кл.) 2000 грн (5, 6, 7 кл.) 3000 грн (8, 9 кл.) 4000 грн (10 кл.) 5000 грн (11 кл.)
4 місце	600 грн (2, 3 кл.) 800 грн (5, 6 кл.) 1000 грн (7, 8, 9 кл.) 2000 грн (5, 6, 7 кл.)

Тетяна Друженко

Учасники, які посіли 5–9 місця, отримали грошові премії від 600 до 50 гривень.

Петра Яцика, на жаль, вже немає на цьому світі, але світла пам'ять про його добру справу для України і українців вічно житиме в наших серцях. Великий меценат мріяв про те, що в Україні врешті-решт заговорять українською мовою, що розмовляти рідною мовою буде престижно. Він вважав за потрібне піднести роль державної мови у патріотичному вихованні підростаючого покоління.

З приводу цього Михайло Слабошпицький, виконавчий директор Ліги українського меценатства, сказав: «Є два глибоко нещасливі народи, які прийшли в сьогоднішній день з таким станом мови – українці і білоруси. А населення, яке загубило свою мову, ніхто й ніколи не назветься народом. Наші мовні проблеми видаються смішними і незрозумілими для італійців, французів, німців, англійців, поляків, бо їм не треба відроджувати свої мови. Там з цим усе гаразд. Ви – покоління, якому відроджувати рідну мову і яке не соромитиметься, що вони українці. Будьте національно повноцінними, і доля буде ласкава до вас».

З кожним роком конкурс з української мови стає масштабнішим і цікавішим. Учні нашої школи беруть участь у мовному турнірі з 2000 року. Першими переможцями у нашій школі на першому етапі серед учнів початкових класів були **Тетяна Касті-**

ренко і **Марія Молодик**, яка на 2-му етапі посіла 3-є місце, а Тетяна – 2-е. Приємно пригадати, як 9 березня 2001 року Тетянка вітала зі сцени Будинку вчителя переможців конкурсу, які посіли 4-9 місця в Україні.

Високих результатів досягла у 2003 році **Молодик Діана**, яка посіла 3-є місце в обласному етапі (по м. Києву – 1-у місце).

У 2004 році найкращими знавцями української мови в Дарницькому районі знову стали **Молодик Діана** та **Кучеренко Валерія**. На жаль, дівчат забули запросити до подальших змагань з мови. Поталанило **Тетяні Друженко**. Її було відзначено як активну учасницю конкурсу та нагороджено книжками, грошовою премією та грамотою.

У цьому році дівчата з нашої гімназії виступили, можна сказати, успішно. 14-е місце у **Катерини Лазаревої**, а **Анапольська Марія** посіла 5-е, **Сліпко Олена** – 4-е. Але особливо нас порадували успіхи учениць 5-Б класу – **Терентьєвої Наталки** та **Кучеренко Валерії**, які посіли 1-е та 2-е місця в Дарницькому районі.

Велика жага до знань, працьовитість, наполегливість, допитливість, любов до книг допомогли **Кучеренко Валерії** стати найкращим знавцем української мови серед учнів 5-х класів у місті Києві у 2005 році. Отож, найщиріші їй вітання і побажання цікавих та нових сходжень до вершин пізнання мови. А для мене, як вчителя, найбільша втіха бачити моїх учнів переможцями Міжнародного конкурсу імені Петра Яцика.

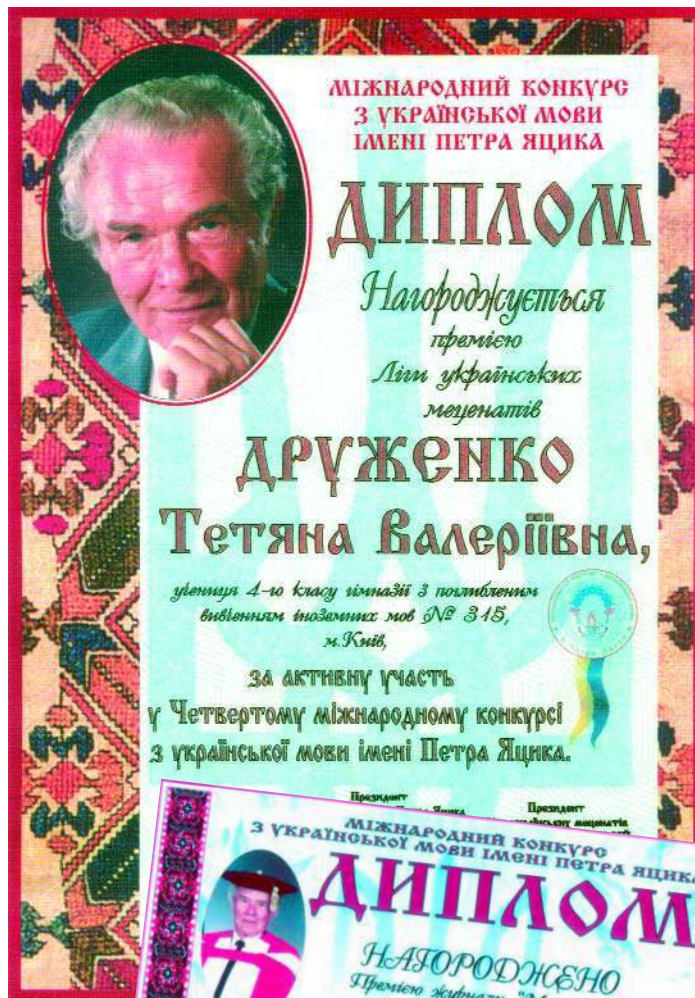
Небайдужість, мабуть, була однією з головних рис характеру Яцика. Тож і Ви не будьте байдужими!

Пильнуймо, плекаймо, шануймо рідну мову! Пам'ятаймо слова великого мецената про те, що «Убогий духом не може бути багатим, незважаючи на те, скільки грошей він має». Отже, спробуйте свої сили і знання у заочному турі конкурсу з мови.

Світлана Григорівна Заєць

Валерія Кучеренко

**Завдання для тих,
хто знає і хоче знати більше,
хто прагне відкрити для себе
багатство мови**

1. Вкажіть синоніми до безпідставно занедбаних слів:
 - * Жерделі -
 - * Просад -
 - * Перепаска -
2. Добери українську форму слова:
 - * Білорус -
 - * Бірюк -
 - * Медуза -
 - * Газон -
 - * Десерт -
3. Добери українську форму до висловів:
 - * Апоплексичний удар -
 - * Приятного апетита -
 - * Безымянный палец -

Бажаємо успіхів! Відповіді просимо надсилати на адресу редакції шкільної газети «Бумеранг», к. 3-105, к. 1-101. Призи чекають на переможців.

Мої враження від участі у конкурсі «Учитель року–2004»

Герасимова О. В.

Учитель... Благородне і багатозначне слово. І професія благородна.. Зробивши вибір бути вчителем, людина перетворюється в незвичайну. Спочатку вчителю доводиться грати роль найкращої людини. Та ця, одного разу взята на себе роль, виконується роками і поступово перестає бути роллю, вона стає суттю людини. А інакше – неможливо. Ми щодня спілкуємося з дітьми – молодшими та найтендітнішими паростками майбутнього. І саме для нашого спільного майбутнього просто зобов'язані бути для них найкращими, найрозумнішими, наймудрішими і ще багато най-най-най.

Учитель – це творець, який покликаний достукатися в кожне маленьке сердечко, щоб кожний відкрив у собі найголовніший дар і зрозумів, для чого він живе на світі. Учитель – це актор, це лікар, це батько, це мати... Один у багатьох обличчях...

А час від часу вчитель стає учнем, якому необхідно підтвердити свої професійні знання, не випадковість вибору професії. Одним із таких фахових іспитів і став для мене конкурс «Учитель року–2004». Здобувши перемогу у районному етапі конкурсу, мене чекали більш серйозні випробування у міському етапі: відкритий урок у 3 класі СШ № 219, фахово-методичний конкурс «Методичний калейдоскоп», представлення свого педагогічного досвіду (авторських робіт, програм, концепцій) у конкурсі «Моя творча майстерня» та комп'ютерне тестування. І вже тепер з теплою усмішкою згадую ті хвилювання, безсонні ночі, сльози та неабияку підтримку з боку вчителів початкової школи гімназії, бо цей захід став справжнім святом професійного спілкування. Для вчителя – це можливість побачити, як працюють інші, винести на суд колег свій особистий творчий

доробок, відчути себе фахівцем, працю якого шанують. Серед учасників конкурсу було 10 особливих, неповторних і неординарних творчих особистостей, спілкування з якими надихає на творчість, сповне оптимізмом. Це люди, які вкладають всі свої сили в бажану працю. І найважливіше для нас завдання – зберегти самоцінність дитинства, своєчасно розкрити природні задатки маленької людини, бо школа – це простір

життя дитини, тут вона не готується до життя, а живе...» (концепція 12 річної школи). Усі діти на землі – обдаровані, тільки для кожного треба створити такі умови, які б сприяли розкриттю певних здібностей. І задача вчителя – зацікавити школою, дати дитин відчуття неповторності у колективі. Цьому сприяють тематичні інформаційні виставки («У світі риб», «Дивовижні птахи», «Хто ви, динозаври?»), які змушують дізнатись більше – перечитати підручник, розпитати вчителя, піти в бібліотеку. Захоплюють дітей і відео хвилинки на уроках. Побачене на екрані змушує співпереживати героєві, зацікавлює, націлює на пошук. Участь у різноманітних конкурсах та акціях пробуджує творчу фантазію:

Творча натхнена праця над цими поробками згуртувала колектив, здружила не тільки учнів, а й батьків, які виявили неабиякі таланти та майстерність. Тематичні екскурсії по Києву та околицям об'єднують клас, розкривають перед маленькими громадянами більш як 1,5 вікову історію

рідного міста, допомагають відчути себе частиною історії. Ознайомлення з народними традиціями та обрядами покликані сколихнути душу дитини, закохатись в мелодійність української пісні, в неповторність українського танцю, надихнути на творчість:

- * закликання весни та проводи зими (спалення опудала зими, частування млинцями, закликання весни, виготовлення пташок);
- * традиційні Андріївські вечорниці, свято Миколая;
- * розписування писанок до Великодня.

А тим аншлагам, які збирають концерти та вистави наших учнів, можуть позаздрити професійні актори. Серед них – «міні міс та міні містер гімназії», «випускний бал початкової школи», «новорічні пригоди в Сонячному місті» тощо.

У таких позакласних та позашкільних заходах дитина розкривається, вільно висловлює свої думки та бажання, відчуває себе незамінним членом цього колективу, знаходить друзів та однодумців. І саме вчитель допомагає їй розкрити свої таланти та здібності. Саме він зустрічає маленького першокласника, приймаючи з материнських рук, і просто зобов'язаний перед своєю совістю та нашим майбутнім осяяти його нелегкий шкільний шлях теплом своєї душі. Тільки тоді з вередливого та непосидючого першачка виросте та забує знаннями допитливий вечний, винахідливий конструктор, безстрашний дослідник і просто хороша людина.

Чи справляєтесь ви з таким складним і відповідальним завданням, як формування нової особистості? Уважно прочитайте запропоновані запитання і дайте відповіді.

Батьки і діти

Запитання: «Чи можете ви...?»

1. ... у будь-який момент залишити свої справи і зайнятися дитиною?
2. ... порадитися з дитиною, незважаючи на її вік?
3. ... зізнатися дитині, що припустили помилку у ставленні до неї?
4. ... вибачитися перед дитиною, якщо ви не мали слухності?
5. ... оволодіти собою і зберегти спокій, навіть якщо вчинок дитини викликає обурення?
6. ... уявити себе у ролі дитини?
7. ... стати для дитини доброю феєю (добрим чарівником)?
8. ... розповісти дитині такий повчальний випадок із свого дитинства, який покаже вас у невідгладному світлі?
9. ... завжди утримуватися від слів, які можуть образити дитину?
10. ... пообіцяти дитині виконати будь-яке бажання за її гарну поведінку?
11. ... виділити дитині хоча б один день, коли вона зможе робити, що захоче, і не втручатися, якщо навіть вам здаватиметься, що це необхідно?
12. ... не реагувати, якщо ваша дитина вдарила чи штовхнула іншу дитину, а та «дала здачі»?
13. ... вистояти перед дитячими проханнями і слізьми, знаючи, що це примха і забаганка?
14. ... поставити перед дитиною розумне і посильне для неї завдання і не допомагати їй, навіть якщо ви бачите її невправність і невміння?
15. ... подолати бажання віддати все найкраще на шкоду іншим членам сім'ї?

Підсумуйте усі свої бали

За кожную відповідь «так» ставте 2 бали, за «можу, але не завжди» ставте 1 бал, за «ні» ставте 0 балів. Залежно від суми набраних балів ви маєте такі характеристики:

21–30 балів. Ви прагнете не тільки зрозуміти дитину, але й пізнати її, ставитесь до неї з повагою, дотримуєтесь прогресивних принципів виховання і постійної лінії поведінки. Інакше кажучи, ви дієте правильно і можете сподіватися на добрі результати.

11–20 балів. Турбота про дитину – для вас найважливіше. Ви маєте здібності вихователя, але не завжди дієте послідовно і цілеспрямовано. Іноді ви ставитесь до дитини занадто суворо, іноді – надто поступливо. Ви схильні до компромісів, які послаблюють ефективність виховання. Вам слід замислитися над своїм підходом до виховання, виробити чітку лінію поведінки.

До 11 балів. Справи з вихованням дитини у вас погані. Вам не вистає знань або бажання (а можливо, того й іншого), щоб допомогти дитині стати особистістю. Радимо подбати про поповнення ваших знань з педагогіки і психології сімейних стосунків, а також звернутися за консультацією до фахівців.

VIVAT, ACADEMIA, VIVAT!

*У білім світі всяких див багато,
Таємниць в природі не злічити.
Все здавен людина хоче знати,
Все довкола прагне зрозуміти.
Тож усім, хто спокою не знає,
І жага нового вабить дух,
Обрії безкраї відкриває
МАЛА АКАДЕМІЯ НАУК!*

21 жовтня 2004 р. у приміщенні київського Палацу дітей та юнацтва відбулися урочистості, присвячені 55-й річниці Малої академії наук України (МАН). Ось вже 55 років Київська МАН «Дослідник» – є маленькою, але могутньою країною знань, яка щороку відшукує та підтримує нові й нові юні таланти в різноманітних галузях науки та техніки.

На святкуванні було цікаво та радісно. Звідусіль лунали теплі слова поздоровлень та мудрі настанови. Святкування розпочалося в «Домі Миколи» КПДЮ, де були розміщені демонстраційні стенди як самої МАН «Дослідник», так і 15 найкращих наукових товариств міста, серед яких був і наш стенд.

нами та відгуками відвідувачів – ми, дійсно, одні з найкращих!

НТУ «Джерело» з 2000 р. є колективним членом МАН «Дослідник». Протягом цих років для учнів участь у роботі секції МАН стала не тільки можливістю показати свої науково-пошукові досягнення – це частина їх шкільного та позашкільного життя. Для деякої вона стала сенсом життя і можливістю вже в межах школи зробити свій професійний вибір. Крім того, МАН – можливість дізнатися багато нового та цікавого під час проведення екскурсій, конференцій, можливості спілкування з однолітками всього міста та України. Тому учням гімназії було що показати, чим поділитися, що розповісти під час презентації НТУ «Джерело». А готувалися до свята ми ретельно!

Продовження святкування відбулося в актовій залі КПДЮ. Зі сцени всіх присутніх поздоровили зразу два президенти: Б. Патон – президент НАН України, В. Кухар – президент Київської МАН «Дослідник». Поздоровлення висловив начальник Головного управління освіти і науки Б. Жебровський та інші керівники та науковці України, а також біологи НАСА.

Серед гостей були народні депутати, учителі, керівники МАН та її підрозділів, а головне – діти, які з року в рік працюють над своїми науково-дослідницькими роботами, щоб з часом стати всесвітньо відомими науковцями та прославляти своїми справами рідну Батьківщину.

Протягом святкування були нагороджені найкращі вчителі-предметники, які вже багато років працюють з дітьми, серед яких **Бессараб Нонна Сергіївна**, яка отримала подяку київського міського голови Олександра Омельченка за багаторічну працю з обдарованими учнями в напрямі «історія та правознавство»! Зі сцени були названі найкращі НТУ міста, і серед них наше НТУ «Джерело» та висловлені подяки їх керівникам, серед яких **Максимова Наталія Михайлівна**. Вітаємо всіх нас з такою перемогою!

Активну участь у підготовці презентації та представленні гімназії брали лідери НТУ «Джерело»: **Хецуріані Михайло**, **Слизька Катерина**, **Топольницька Інеса**, **Опанасенко Максим**, **Лебідь Дмитро**. Крім того, Михайло та Інеса представляли не тільки НТУ «Джерело», а й відповідні секції МАН «Дослідник». За нашими спостережен-

Тож ХАЙ ЖИВЕ АКАДЕМІЯ! Хай багато-багато років вона збирає навколо себе обдаровану молодь України!

Міжнародна науково-практична Конференція обдарованих учнів «Intel - Авангард»

Міністерство освіти Російської Федерації за участі Всеросійської школи математики та фізики «Авангард» за підтримки компанії Intel щорічно проводять традиційну науково-практичну Конференцію обдарованих учнів «Intel – Авангард», присвячену аналітичним, якісним та експериментальним методам у рішенні природничо-наукових задач.

Конференція проходить у столиці Росії на базі Московського хімічного ліцею № 1303 за підтримки Московського комітету освіти у другій половині січня кожного року, починаючи з 1989 року.

Із 2000 року Конференція є асоційованим членом Всесвітнього огляду наукової та інженерної творчості обдарованих школярів (9–11 класи всіх загальноосвітніх навчальних закладів) Intel ISEF, що проводиться вже більше 15 років. З 1998 року призери Конференції беруть участь у конкурсах Intel ISEF.

Науково-практична Конференція обдарованих учнів працює за секціями:

1. Алгебра і математичний аналіз;
2. Геометрія і елементарна прикладна математика;
3. Computer science (комп'ютерна наука, програмування);
4. Теоретична фізика;
5. Експериментальна та прикладна фізика;
6. Хімія, біохімія, фізична хімія.

Кожного року в Міжнародній науково-практичній Конференції обдарованих школярів «Intel – Авангард» беруть участь більше 30 делегацій з різних куточків Росії, Казахстану. Із 2002 р. в роботі беруть участь учні гімназії № 315 м. Києва та м. Сімферополя. Після цього конференція стала міжнародною. Були представники шкіл, ліцеїв, гімназій із Нижнього Тагілу, Челябінську, Цюрюпінську, Мурманську, Брянську, Лебядяні, Новосибірську, Владикавказу, Елісти, Краснодару, Салехарду, Санкт-Петербургу, Москви та ін. Кожен рік представляють до розгляду більше 100 робіт по різних секціям.

Столицю України, Київ, завжди представляє лише гімназія № 315 м. Києва. У склад ківської делегації входили:

- * 2002 р. XI Конференція: **Сіверський Антон, Легкодимов Ігор, Гаркавий Андрій.**
- * 2003 р. XII Конференція: **Слюсар Дар'я, Москаленко Олена, Лещенко Ігор.**
- * 2004 р. XIII Конференція:

Слюсар Дар'я («Часове ущільнення каналів зв'язку на основі надреєвського розширення сигналів»), **Топольницька Інеса** («Текстильні електронагрівачі») та **Опанасенко Максим** («Система навчання та тестування з програмування на TurboPascal»).

- * 2005 р. XIV Конференція: **Дашенко Віталій і Лебідь Дмитро**, що запропонували серію ігор «Battle-Zone 2» та «Танки».

Науково-педагогічними керівниками груп були **Максимова Наталія Михайлівна** (2002–2004 рр.) – учитель фізики, заступник директора з

наукової роботи, **Свердел Ольга Миколаївна** (2005 р.) – учитель інформатики.

У листопаді – грудні відбувається попередній відбір робіт для участі у Конференції. Для цього до штабу Конференції відправлялися анотації робіт, а виклик на Конференцію отримували найкращі.

Конференція має насичену програму як наукову, так і культурну. Проводилися тестування з предметів, фізико-математичні бої, олімпіада з базових дисциплін (фізика, математика, хімія та інформатика), передзахист, захист. У вільний час учні могли ознайомитися із визначними місцями міста Москви, підвищити свій культурний та ідейно логічний рівень. Побували в Державному музеї образотворчого мистецтва ім. О.С. Пушкіна, у Державній Третьяковській галереї, у Бородинській панорамі та Поклонній горі, у Малому театрі, у Державному кремлівському Палаці, побачи-

ли серце Москви – Червону площу і відвідали Зоряне містечко та Центр підготовки космонавтів.

Спеціальними дипломами за результатами виступів з окремих секцій були нагороджені і наші учні: **Гаркавий Андрій, Слюсар Дар'я** (двічі), **Легкодимов** (два дипломи з різним секцій), **Лещенко Ігор і Дашенко Віталій**. За підсумками роботи Конференції учасники нагороджувалися дипломами Міністерства освіти РФ та школи «Авангард», дипломами і призами Intel та інших американських компаній, сертифікатами наукових товариств та інститутів Росії та США.

СВЯТІ ЗАХОПЛЕННЯ

Моє захоплення – англійська мова. Люблю читати англійською, дивитися фільми, знаходити цікаві фрази і, навіть, учити нові слова. Це не означає, що моє захоплення співпадає з роботою, тому що отримувати знання для себе і навчати інших – це не одне й те саме.

Ірина Олексівна Астробуцина

Моїм хобі є вивчення німецької мови. А ще я люблю вишивати, вирощувати квіти. Обоюдо займаюся кулінарією. Отож і хочу з вами поділитися деякими рецептами.

Грильяж із горіхами. 250 г посічених горіхів і склянка меду, 100 г цукру.

Зварити мед із цукром, щоб злегка підрум'явився, потім всипати посічені горіхи, хвилинку помішати, а далі викласти на мокру дошку, розкачати мокрим валиком і нарізати невеличкими квадратиками. Смакота!!!

Фруктовий салат асорті. Потрібно: 2 апельсини, 1 лимон, 2 яблука, 1 літрова банка компоту з груш, 1 літрова банка компоту з абрикосів, 100 г горіхів, 1 столова ложка коньяку, 200 г сметани, 2–3 столові ложки цукрової пудри, ванілін.

Почищені апельсини і лимон нарізати кубиками, а фрукти з компоту соломкою. Пересипати все цукром і викласти у скляну салатницю, скропити коньяком і охолодити. Перед тим як подати до столу, треба полити охолодженою збитою сметаною з цукром і ваніліном. Посипати зверху підсмаженими грубо посіченими горіхами. Смакуйте на здоров'я.

Валентина Іванівна Кресна

Світ моїх захоплень – це книги. Давно, ще за часів навчання у школі та інституті, я писала твори. І ось тепер через багато років намагаюсь це зробити вдруге. Література, читання часто непомітно, поволі, крок за кроком закладають у нас ті необхідні якості, що дозволяють в подальшому в будь-якій складній ситуації знайти нитку Аріадни – саме ту, яка здатна вивести з темряви на світло. Як не дивно, але інколи оповідання, повісті, роман розкривають такі глибини людського буття, таємниці свідомості і навіть підсвідомості, закони світорозуміння, чого не вивчити по жодному підручнику, сумлінно студіюючи науки і розуміючи теорію.

А щоб душа залишалася живою, вона, як відомо, «обязана трудиться», і

спілкування з розумними співрозмовниками – книгами, необхідно додати до одного з найважливіших моментів цієї невпинної праці. Читання дарує не просто насолоду, а відволікає від дійсності. Кожний сюжет несе інформацію, відповідно речей цілком реальних і земних. Оскільки це своєрідний зліпок з дійсності, варіації на тему наших власних переживань, продумування епізодів і ситуацій, якими повниться буденність.

Міркування, висловлені письменниками всіх часів, несуть у собі печатку особливої неповторності, індивідуальності – як у великому, так і в малому – звідси і суперечність критичних оцінок, різноманітність поглядів серед читачів.

Отже. Виходить, що велосипед давним-давно винайдено, але обговорення його гідності і недоліків продовжується і тепер. Але щоб всерйоз удосконалити існуючу модель і отримати нову, певна річ, треба бути в курсі, які саме зразки існують на сьогоднішній день у світі.

Ось чому ніколи не завадить хоча б поверхове знайомство з чужими досягненнями в будь-якій галузі. Тим більше, в області пізнання світу, пізнання життя.

Галина Іванівна Клепач

Театр, акторська гра... Театр у стародавніх греків вважався «школою для дорослих», «школою життя». Це так пов'язано із моєю професією – учитель. Учитель – справжній актор, який учить дітей життю. Акторська гра мене захоплює не тільки в своїй професійній діяльності. Я дуже люблю театр, намагаюсь відвідувати професійні вистави. Але хочу бути не лише глядачем, хочу грати, бути актором. І всі періоди мого життя, незалежно від мого бажання, я була актором у різних самодіяльних постановках.

Любов до театру прищепили мені мої батьки, їхні друзі. Мама і тато завжди намагалися дістати квитки для мене і мого братика. На це вони ніколи не жаліли грошей. Повернувшись з театру, ми з братом завжди розігрували сценки, які побачили, і показували їх дідусяві та бабусі. На свята в нашому будинку було завжди багато гостей, всі співали, танцювали. А ми, маленькі діти, розказували віршички, ставили короткі смішні вистави. Найцікавіше було на Новий Рік. Тоді до нас приєднувалися і дорослі. Так цікаво

Спочатку я розгубилася – що ж мені про себе написати, про які мої захоплення? Але потім мені спала така думка – я намагаюся буди завжди оптимістом, люблю життя у всіх його проявах і тому радію всьому живому, що нас оточує. Після роботи я завжди із задоволенням повертаюсь у свій дім, бо мене там завжди чекають...

8 років потому мій чоловік йшов з роботи та побачив біля бачка із сміттям маленького котика, який жалібно нявкав перехожим і, мабуть, мав надію, що його, такого маленького, беззахисного, хтось помітить та нагодує, а, може, ще й забере собі на втіху. Мій чоловік, як і я, завжди любив котів, і тому він не зміг пройти повз цього кошенияти. Так у нас вдома з'явився Марик. Ми його так назвали на честь сусідського хлопчика Марика, бо вони обоє були рудими, жвавими та потішними. Зараз Марку 8 років. Із маленького котика він перетворився на гарного, великого кота, який важить 8,5 кг. Наш кіт дуже вихований, спокійний, ніколи не робить шкоди, мабуть, пам'ятає те добро, що зробили ми, взявши його до себе в дім. А ми раді, що в нас він є!

Ще я маю вдома багато рослин. Кількість горщиків з рослинами

вже досягає 70. Рослини різноманітні, гарні, не повторюються у своїх композиціях. Мені подобається за ними наглядати. Інколи треба деякі лікувати, адже рослини, як і люди, хворіють, і я намагаюся завжди їм допомогти, читаю спеціальну літературу, купую спеціалізовані журнали.

О. М. Свердел

Це квіти... Розумієте, розповісти набагато легше, ніж описати свої захоплення. Здається, до кожної пори року їх чимало. Але розкажу про одне. Воно захоплює й заспокоює. Ви здогадалися, напевне, – це квіти. Немає значення, де і коли я ними захоплююся чи милуюся: у Ботанічному саду, на підвіконні в класі чи вдома. Почуття та враження від того, як з маленької насінини чи тендітного паростка з'являється розкішний спатефіллум, чи довгокоса традесканція. Будь-яка квітка, вазон для мене жива, ніби-то, істота і життя від цього наповнюється новими почуттями.

**Маргарита
Михайлівна Леснічина**

було йти засніженими вулицями, переодягнутою у Бабу Ягу, тато – у страшного Пірата, мама – у циганку, тітка Ніна – у медсестру... Заходили до хат, співали, колядували. Радісно, що тебе не впізнали, весело, коли дізналися, хто це. Таким був дошкільний акторський досвід у мене.

Коли пішла до школи, то акторська гра стала сумнішою. Вперше вийшла на сцену. Яких тільки ролей не було: від дівчинки-українки, яка «у лузі калину ламала» до Солохи з «Ночі перед Різдвом». Вистави були не тільки у школі на свята, а й у сільських клубах.

Нас любили, вітали, запрошували ще і ще раз завітати в гості.

Коли поступила до інституту, а вчилася я у Миколаєві, знову відновила акторська гра. У нашому вузі була така традиція – «конкурс мініатюр». Він проводився напередодні Дня сміху. Тоді ми грали вже свої постановки. Особливо запам'яталися дві: на першому курсі і на третьому. На першому то була мініатюра під назвою «Жил да был первобытний человек», де ми показували епізоди життя первісної людини: грілися біля вогнища, ходили на полювання, об-

мотувались шкурами... тоді ми зайняли перше місце. А на третьому курсі нас вигнали зі сцени. Ми молоді, сміливі історики, прикрившись красивою назвою «Ромео і Джульєтта, или Вечная сказка любви», висміяли наше життя у гуртожитку: то світло відключають, то ліфти не працюють, то води немає гарячої, а іноді і холодної... А в ті часи нас могли не тільки зі сцени, а й з інституту попросити. Правда, на четвертому до нас все й на репетиції ходили, і спостерігали, «чи немає в нашій сумці чогось крамольного». І ось акторська гра відновила уже в гімназії № 315. Тут з моєю участю було поставлено дві вистави. Судити всім вам, бо ви були глядачами. Але хочу додати, що нині стало важче займатися улюбленою справою, тому що сім'я, діти. Біжиш ввечері на репетицію і думаєш: «а для чого», краще б у доньки-восьмикласниці уроки перевірила. Але все ж біжиш, залишивши все на потім, тому що театр – це стан твоєї душі, і ти актор, не тільки на сцені, а й у житті.

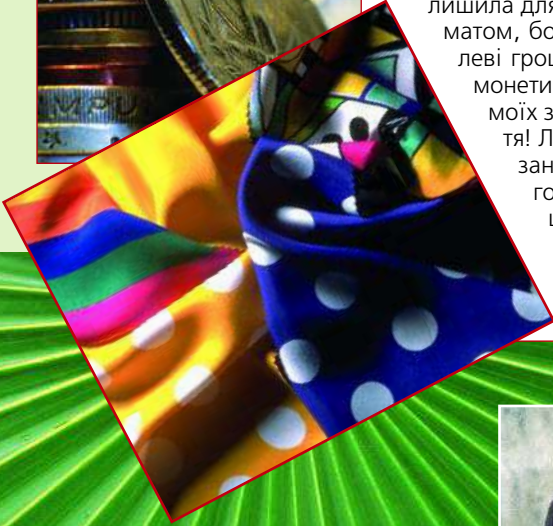
**Лариса Миколаївна
Ярмолай**

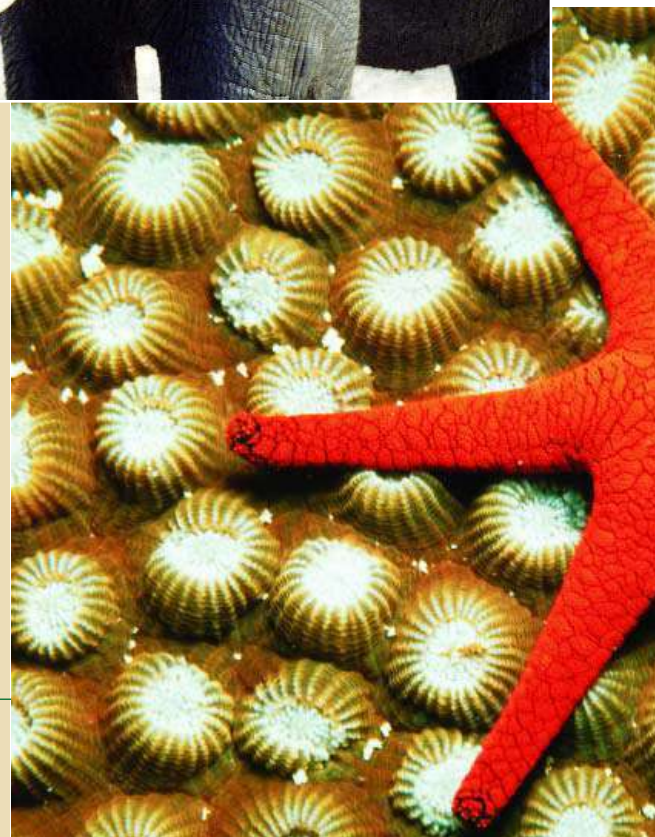
Чесно кажучи, що робили люди, які мене оточували, те робила і я (звичайно, якщо це мені подобалося). У далекому дитинстві, як і всі діти того часу, збирала марки, календарики, значки. Пізніше вирощувала кактуси, це було велике диво. А ще я збирала носові хустинки. Мені їх привозили подружки, родичі, знайомі з усіх місць, де вони були. Саме на цій колекції я виростила двох доньок і одну четверту ще лишила для онуків. Із гордістю вважаю себе нумізматом, бо маю велику колекцію монет: усі металеві гроші колишнього СРСР, сучасні українські монети, монети інших країн. Але на цьому світ моїх захоплень не закінчується. Я люблю жити! Люблю ходити в театри, кататися на ковзанах, вирощувати помідори і перець на городі, збирати гриби в лісі, в'язати та шити.

Л. М. Дячук

Професія вчителя відповідальна і водночас цікава. Щодня вчитель вирішує масу великих та малих задач: психологічних, етичних, педагогічних... і всі ці задачі пов'язані з дитиною – маленькою краплиною майбутнього. А щоб ця краплинка переросла у безмежне море ідей, натхнення і творчості, поруч має бути наставник: цікава, непосидюча, творча людина. Учні цікаво, коли вчитель не просто викладає предмет, а вкладає в нього іскру пізнання. А це змушує педагога бути людиною неординарною. І тому світ моїх захоплень – мої діти, бо я мама, мої учні, бо я вчитель. Саме вони визначають коло моїх інтересів. Мені цікаво разом з ними дізнатися про світ динозаврів та мандрівки до Північного полюсу, про мистецтво петриківського розпису та японської ікебани, про найбільшу тварину та найдивовижнішого птаха, про новий вид спорту «фітнес» і правила гри у шахи та багато-багато іншого. Світ цікавий! І коли поруч із тобою людина, якій цей світ видається таким же дивовижним, як і тобі, тоді і вчитися легше, цікавіше, веселіше!

**О. В. Герасимова,
вчитель 2-В класу**

Моє хобі – це бджільництво. Життя бджіл дуже цікаве й повчальне. Іде б не жила людина – у тихому селі чи у гамірному місті, якщо вона любить природу і розуміє цю красу, її не можуть не зачарувати ці дивовижні комахи. Зупинившись улітку в саду чи на галявині в лісі, хоча на хвилину затримайте свій погляд на квітах. Вдивіться у різноманітність їхніх кольорів і форм. Ви обов'язково побачите, як з квітки на квітку перелітають бджоли, почуєте монотонне гудіння цих невлесних трудівниць.

Чи збирає бджола нектар або квітковий пилок, до її тіла, густо опушеного волосками, прилипають сотні тисяч пилкових зерен – чоловічих статевих клітин квітки. Перелетівши на нову квітку того чи, навіть, іншого виду рослин, вона бере з неї нову порцію пилку й одночасно залишає їй деяку кількість його з іншої квітки. Так перелітаючи з квітки на квітку, бджоли запилюють рослини, чим сприяють найбільшій зав'язі плодів і поліпшенню їхньої якості. Тисячі тонн зерна гречки, насіння соняшнику отримують люди додатково тільки від того, що бджоли працюють у садах і на полях, коли цвітуть ці культури.

Бджола дає людині мед – рідке золото природи, ні з чим не зрівнянний, за поживними і цілющими властивостями, продукт. У старовину мед вважали великим

даром богів, посланим на землю для добра і щастя людей. Його для здоров'я вживали як царі, так і прості люди, ним користувалися як чудовим засобом від багатьох хвороб. Мед зберігає молодість, подовжує життя.

Другий за значенням і цінністю продукт бджільництва – віск. Ця органічна речовина має властивість зберігати свої якості протягом століть. У далекому минулому бджолиний віск виконував роль валюти, був еталоном в обміні товарів на міжнародному ринку. Якщо мед називають рідким золотом, то віск – золотими зливками. Віск використовують в багатьох галузях промисловості, особливо в електротехнічній, авіаційній і фармацевтичній. Немає заміни йому навіть у космонавтиці. Багато воску потрібно і бджільницькій галузі для виготовлення вошчини.

Від бджіл отримують і такі унікальні продукти як прополіс, бджолину отруту, маточне молочко, які містять біологічно активні речовини і мають сильну лікувальну дію. За допомогою прополісу лікують рани, виразки та опіки, використовують при лікуванні багатьох зовнішніх і внутрішніх хвороб, включаючи відкриту форму туберкульозу легенів. Сучасна медицина успішно застосовує бджолину отруту – апітоксин у боротьбі з ревматизмом, серцево-судинними захворюваннями, розладами нервової системи.

Роботою бджіл можна захоплюватися, годинами не відходячи від вулика, спілкування з бджолами викликає багато радісних емоцій, виробляє спостережливість, допитливість, прагнення ближче ознайо-

митися із життям цих комах. Мати бджіл і доглядати за ними – величезна насолода. Чим більше їх пізнаєш, тим цікавіше з ними працювати. Для того, щоб з успіхом вести бджільництво, потрібні уважність, акуратність, кмітливість.

Робота на пасіці, де повітря чисте і наповнене ароматом квітів та меду, корінним і цілющим запахом перги, благодібно впливає на здоров'я, заспокоює нервову систему, фізично зміцнює людину.

Бджоли – це моя стихія, мій улюблений вид відпочинку. Я віддаю їм весь свій вільний час. І все-таки треба сказати, що бджільництво – це не лише відпочинок, це насамперед праця, іноді і нелегка. Мед не дається даремно ані бджолі, ані пасічникові. Як кажуть, бджіл тримати – не в холодку лежати, розмовами меду не збереш. Але праця ця захоплююча, радісна, приємна. Вона до того ж щедро нагороджує, якщо пасічник добре знає теорію бджільництва і вміє застосовувати її на практиці.

А. К. Кравченко

Риболовля...Що може з тобою зрівнятися? Світ захоплень... Кожна людина живе не тільки роботою. Улюблені справи чекають кожного у вільний час. Вони теж відрізняються, так як різнимось між собою ми. А от моє захоплення багато людей вважають дивним для жінок. Та я й сама ніколи не думала, що захоплюся риболовлею.

Але спробувала й одразу зловила першу щуку. Відтоді неначе захворіла. І ця хвороба в нас сімейна. Ще надворі зима, а ми вже думаємо, як влітку будемо зустрічати ранок у тумані над річкою, розпалювати вогнище, варити кашу, що пропахла димом. А яку радість відчуваєш, коли на гачок спінінга впіймалась якась риба, і спінінг вигинається дугою. І ось ти бачиш її гладеньку спину, її плавець, що розрізає воду, підводячи її до човна і...ах. Свічка! Щука робить несподіваний стрибок і ось уже на волі... Сумно... Але ж і цікаво. Ця справа цікава тим, що спортивна риболовля – це змагання достойних суперників. І коли минулого літа я зловила спінінгом жереха вагою 2,5 кг, це була подія, яку оцінили всі рибалки. Та й дуже вже смачною була ця рибка. Ось і цього літа нас не злякають ні кусючі комарі, ні труднощі туристського походу, ми знову будемо відпочивати на островах Дніпра, дихати свіжим повітрям з димом і мріяти про нові цікаві улови.

Огаркова Олена Олексіївна

Свого часу я навчалася у художній студії. Дякуючи викладачам, живопис тепер робить моє життя яскравим та різноманітним.

Я досить багато знаю про коштовне каміння. Улюблені мною смарагди вселяють впевненість та заспокоюють.

Здається, я досить вправний психолог. У наш час дуже важливо вміти любити людей, підтримувати їх та знаходити взаєморозуміння зі світом.

Юлія Іванівна Лопатюк

Цікаво, а чим же я дійсно захоплююся? Квітами? Але вони просто

ростуть на підвіконні, я їх поливаю, інколи пересаджую. Вишивкою? Колись дійсно вишила декілька красивих речей, але на це чомусь не вистачає часу. Хоча, іноді, буває так хочеться вишити щось красиве, і візерунки є, та знаходяться важливі справи, і вишивання відкладається на полицю.

І тут на думку спадає справжнє захоплення – кулінарія. Для багатьох це просто необхідність, а для мене – це справжнє захоплення. Я люблю готувати щось нове, незвичайне, люблю вишукувати в книжках цікаві рецепти, а потім дивувати ними своїх близьких. Для мене приготування страв – це творчість, до кожного рецепту додаю щось своє і виходить смачно. Ось таке у мене корисне захоплення. Особливо воно подобається моїм близьким, адже в результаті моєї творчості вони насолоджуються смачними стравами.

Юлія Володимирівна Конопля

Раніше я захоплювалася в'язанням, шиттям, розведенням хом'яків, походами до театрів. Нині я закінчую університет ім. Грінченка

за фахом англійська мова та зарубіжна література. На моєму столі лежать кілька десятків книжок, які я маю прочитати. Читання до трьох годин ночі – на захоплення часу зовсім нема.

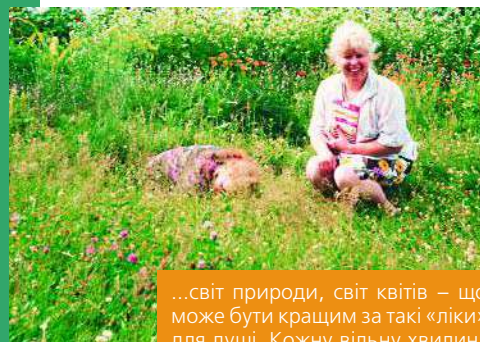
А. С. Вовк

Миготить у маминих руках голка, гупає і гупає ткацький верстат бабусі, стиха плине розмова. Стомилася бабця, болять руки й очі вже не такі ясні. Починає згадувати як молодою була і на вечерницях виспівувала-виводила, як голодували, як у війну дітей рятувала і з фашистами воювала, як відбудували колгоспи, як ставили нову хату, дітей женили і ось онуків дочекалися. Жебонить бабці голос, як вода в струмку. Цікаво! А прабабця Офанася водила мене і розказувала-показувала... Почала ці розповіді записувати, цікавитися в інших про наш рід. Згодом писали в архіві, їздили по родичах, збирала по крихтах відомості про минуле нашого роду. Тепер з гордістю можу показати своєму сину якого ми роду-племени.

Тетяна Михайлівна Парасюк

У мене є домашній улюбленець «скорпіон». Ви вже подумали, що це павучок? Аж ніяк – це мій автомобіль. Десять років стажу водія дає мені право говорити про те, що одним із моїх захоплень є керування автомобілем. Якщо дорога дозволяє, люблю їхати «із вітерцем».

...світ природи, світ квітів – що може бути кращим за такі «ліки» для душі. Кожну вільну хвилину люблю проводити на дачі.

Це «скорпіончик» – мій друг і помічник. На дорозі ми дисципліновані: правил дорожнього руху майже не порушуємо, якщо не брати до уваги перебільшення швидкості. Народна мудрість говорить: «любиш кататися – люби і санчата возити». Тож і я люблю «чистити пір'ячко» моєму «скорпіончику», і він мені за це віддячує гарною швидкістю і комфортом.

... і, нарешті, як приємно власноруч з грядки вибрати соковиту, величезну, духмяну ягоду і...

... зручно влаштувавшись під берізкою, її скуштувати.

Н-а-с-о-л-о-д-а!!!

С-м-а-к-о-т-а!!!

Нічого смачнішого і солодшого, звичайно ж, у цей час у світі не існує.

«Без труда не вытянешь рыбку из пруда». Поливати, піклуватися...

Світ музики і комп'ютерів у моєму житті взаємопов'язані. Все, що роблю, люблю робити в музичному супроводі. Музика долає погані настрої, негативні емоції, та й, зрештою, подождує людині віку. Без музики мені важко уявити життя. Музика, що лунає з комп'ютера – це надзвичайно чистий звук. Використання музичних фонограм на комп'ютері дає прекрасну можливість готувати з учнями музичні концерти і просто відпочивати, співаючи з ними караоке англійською на перервах.

У вільний час люблю мандрувати Інтернетом. Годі вже й казати – комп'ютер є моїм найпершим помічником у роботі.

Наталія Кузьмівна Ткаченко

Учитель... Яке величне і сповнене повагою слово... Промовляючи його, кожний бачить певний образ, людину, очі, погляд, душу. Я кажу учитель і знаю, що це моє слово, моя професія. Переконана, що професія вчителя – одна з найвідповідальніших, найнеобхідніших і найважчих. Адже завжди потрібно бути стриманим, наполегливим, вимогливим, але разом з тим – розуміючим, доброзичливим, відкритим для дитячого серця.

Із пісні малинового дзвоника розпочинається день у нашій гімназії, і розкриваються ніжні пелюстки дитячих сердець. А я пильно вдивляюся в 35 пар дитячих очей і щоразу переконаюся, що в своєму житті відчинила ті двері у світ... Світ великий, безмежний, цікавий, неповторний, привабливий. Тепер це мій світ, без якого уявити себе просто неможливо. У ньому діти, мов сонячні промінчики. Зіграють серце, несуть свою любов і дитячу безпосередність.

У професії вчителя є багато проблем і негараздів, вона вимагає особливого стану душі, настрою.

Перед тим як зайти до класу, треба відкинути все негативне і зануритися у світ де є лише учні і я. І нам добре у цьому світі. Разом зі своїми вихованцями ми йдемо вперед шляхом знань до підручників, художніх книжок, словників, енциклопедій. Прагну створити радісну, доброзичливу, творчу співпрацю, де учні є першовідкривачами, вселити в кожну дитину віру у свої сили. Враховуючи досягнення своїх попередників і постійно шукаючи елемент нового, намагаюся зробити все для того, щоб діти були ініціативними, творчими, самостійними. Адже кожна дитина – це мікросесвіт... неповторний, особливий, талановитий. Тому так влучно сказав давньогрецький мудрець, що «кожна дитина не чаша, яку треба заповнити, а вогонь, який треба запалити».

Уроки продумую так, щоб збудити думку, сприяти розвитку особистості такої, яка здатна сприйняти інформацію, переосмислити її, відстояти свою точку зору, прислухатися до інших. Учу порівнювати, проводити аналогії, узагальнювати, робити висновки та обґрунтовувати їх. Одним з основних напрямків роботи з учнями вважаю розвиток логічного мислення, творчих здібностей, мовлення та інших загальнонавчальних навичок. Прикрасою щоденних шкільних справ є

екскурсії, родинні свята, розваги та підготовка до них. Цікаво інсценізувати казки, де діти почуваються неперевершеними акторами, перекладаючись у казкових героїв. Окрім того, елементи театралізації, ігрові моменти допомагають формувати в молодших школярів інтерес до навчання.

Так хочеться, щоб шкільні роки стали для кожного періодом добра, знань. Дитячого сміху. Щоб діти оволоділи знаннями і могли знайти своє місце у житті. Нехай дороги, якими їм доведеться довго і впевнено йти, вистеляться рушниками з пісень, чарівних слів, сонячних квітів.

Учитель... нехай здійсняться твої мрії, а сумлінна праця принесе плідні результати...

**Бовсуновська Марія
Адамівна, учитель 3-Б класу**

Народилася я в мальовничій сільській місцевості в Тарасовому краї, на Черкащині. Можна висловитись так, що була дитиною школи від народження, так як моя мама працювала вчителем початкових класів. І скільки себе пам'ятаю, я була в школі, я там росла. Дуже часто сиділа на останній парті, слухала пояснення мами, бачила дітей, спілкувалася з ними. А головне – бачила працю вчителя. І мені тоді здавалось, що кращої професії не буває.

У школі я навчалася добре і закінчила її із золотою медаллю. Багато молодих людей, покидаючи стіни рідної школи, приймають найголовніше рішення у своєму житті – яку обрати професію, ким стати? Над цим питанням я не думала, я твердо знала, що буду вчителем і тільки початкових класів. Спостерігаючи за працею мами, я теж хотіла навчати маленьких школярів, повести їх у світ знань, захоплення, учити бути добрими та чесними.

Після закінчення середньої школи я вступила до Уманського педагогічного інституту ім. П. Г. Тичини. Закінчивши інститут, стала вчителем початкових класів. І ось понад 25 років працюю в школі. Швидко пролітає літа, багато успіхів було в роботі, багато було розчарувань і невдач. Інколи приходило на думку все покинути, піти зі школи. Та як же без дітей, гомінливих Оксанок та Петриків, без їх допитливих очей?

Як вчитель, я давно зрозуміла, що важливо щодня бачити перед собою мету: для чого йдеш до

дітей, що сьогодні їм будеш розповідати нового, чи вмієш бачити душу дитини. Думаю, що стала вчителем за покликанням серця, тому і намагаюсь віддавати частинку душі і серця маленьким вихованцям. Завжди в роботі керуюсь принципом – поважати і любити дитину такою, якою вона є, намагаюся допомогти стати ще кращою.

Кожного дня, переступаючи поріг гімназії, думаю, що обрала саме ту професію, прекрасну і корисну. Хочеться в кожному маленькому школярикові розпізнати людську особистість, яка здатна творчо розвиватися. Інколи хочеться заглянути в майбутнє кожного з них: ким і якими будуть? Головне, щоб стали хорошими людьми, добрими та чуйними. Протягом цих років намагалась сіяти в душі дітей зерна краси і любові, доброти і людяності. Завжди порівнюю маленьких школярів із бджілками, які невпинно трудяться, збираючи з квітів пергу – пилинки знання і мудрості. Хочеться надіятися, що мої вихованці будуть гідними громадянами України.

**Коновалік
Людмила Федорівна,
заступник директора**

Отримую справжнє задоволення від участі у підготовці вистав театру «Іскра Прометей». Мрію стояти на сцені поруч з Ані Жирардо. Багато подорожую, особливо взимку. Професія допомагає мені почуватися впевнено в іншомовному середовищі. Мрію досконало оволодіти декількома європейськими мовами.

**Лідія Іванівна
Лопатюк**

Особливо багато часу йде на підготовку до уроків, до їх проведення, але це цікаво тому, що, по-перше: потрібно враховувати вікові особливості учнів і зрозуміти, що буде цікавіше: гра, пісня чи може все разом. Тому цікаво виготовити до гри картки, малюнки, таблички. По-друге: необхідно перечитати і передивитися вже готовий матеріал – нові підручники, посібники. У вільний час захоплююся читанням. Взагалі більше подобається світова література. Зараз перечитую Шекспіра «Комедії». Коли є більше часу (канікули, відпустка), захоплююся в'язанням.

**Віра Василівна
Оснадчук**

Мабуть, все-таки людині важко обмежити світ своїх захоплень якимись конкретними прикладами. Але я все ж таки спробую. Моє перше і найстарше за стажем захоплення – це акваріумний світ. Скільки я себе пам'ятаю, у мене завжди був акваріум. І мене приваблював не стільки сам факт наявності риб та дивовижних рослин у маленькому домашньому водоймищі, скільки можливість постійно змінювати його, експериментувати, створювати оптимальні умови для росту й розмноження мешканців акваріуму. Риби взагалі дуже заспокоюють. І коли я приходжу додому, то 30 хвилин біля акваріуму замінюють мені 30 крапель женьшеню. Дружина, навіть, інколи шуткує: «Може мені стрибнути в акваріум, щоб ти на мене ПОДИВИВСЯ?».

Друге моє і теж давнє захоплення – це балет. Світ балету дивовижний, фантастичний, феєричний скорив мене ще у шкільні роки, коли мій класний керівник Повх Людмила Миколаївна прищеплювала нам любов до мистецтва. Мабуть, особистість класного керівника, її захоплення балетом, те, з яким почуттям, з якою схвильованістю готувала во-

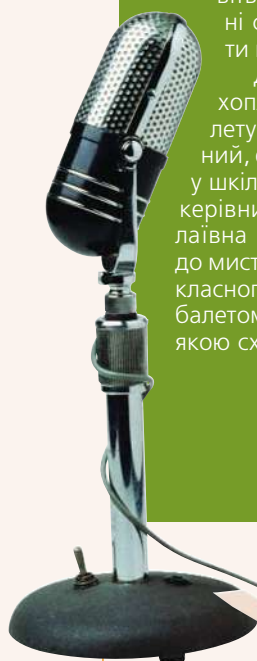
А взагалі я людина дуже непередбачувана. Хто знає, яке захоплення буде в мене завтра

на нас до перегляду кожного спектаклю, розповідаючи про сюжет, про акторів, які будуть виконувати основні партії, зіграло вирішальну роль щодо мого другого захоплення.

Третє і наймолодше моє захоплення – це караоке. Коли делегація гімназії у 2003 році відвідала Старооржицьку школу Згурівського району міста Києва з нагоди 75-річчя заснування навчального закладу, я побачив, з яким захопленням наші учні разом з учнями Ста-

рооржицької школи співали українські, російські, англійські пісні під караоке, і я відчув справжнє бажання співати. Ми одразу придбали караоке для нашої гімназії, і вдома в мене теж є система караоке. Відчути себе зіркою, навіть наодинці, у цьому є щось неповторне і захоплююче. Спробуйте і ви мене зрозумієте.

Олександр Олексійович Бірюк

Коло моїх захоплень велике і мінливе. Раніше я дуже любила кіно, знала про кіно майже все: імена режисерів, операторів, акторів, фільми-переможці різних конкурсів і обов'язково після перегляду фільму читала романи, повісті, на основі яких фільм був створений. Якщо у моїх друзів виникали питання з даної теми, вони завжди телефонували мені.

Друге моє захоплення – моделювання, шиття. Коли народилася моя дочка, я багато шила для неї. Вона завжди була одягнена зі смаком. Слідкувала за новинами моди, щось створювала сама. Могла не спати всю ніч, щоб пошити собі нову сук-

ню, а потім похизуватися в ній на роботі. Але завжди моїм найбільшим захопленням були книги. Багато читала. Найбільше подобалась класична література. І тепер ще і ще раз перечитую Пушкіна, Набокова, Тургенєва, Загребельного та інших. Останнім часом читаю філософську літературу. Якщо мене зацікавила якась подія чи історична особистість, намагаюся прочитати про неї якомога більше. Кожна вільна хвилина присвячена книзі. Без книги не можу заснути. А ще я люблю подорожувати, відвідувати виставки живопису, люблю природу. Особливо літні ранки на дачі. Тиша, спів птахів, буйна зелень, голубе небо, чашка кави і книга – це найкращий відпочинок.

Проте школа потихеньку витісняє всі мої захоплення. Найбільше забирає мого вільного часу.

Можна сказати, що школа – це моє основне захоплення. Люблю гучні коридори, допитливі дитячі очі, люблю неповторні миті єднання, розуміння, коли в душах дітей можна запалити вогонь творчості, бажання щось зробити, досягти. Люблю перетворювати звичайного ледаря, невдачу в дитину, якою захоплюються, яка може чогось досягти і сказати: «Я це зробив!».

Попри все – життя прекрасне. Хто навчився в ньому бачити прекрасне, захоплюватися чимось, проживати чи прожити немарно.

Л. М. Пастух

Добрий батько...

добра мати...

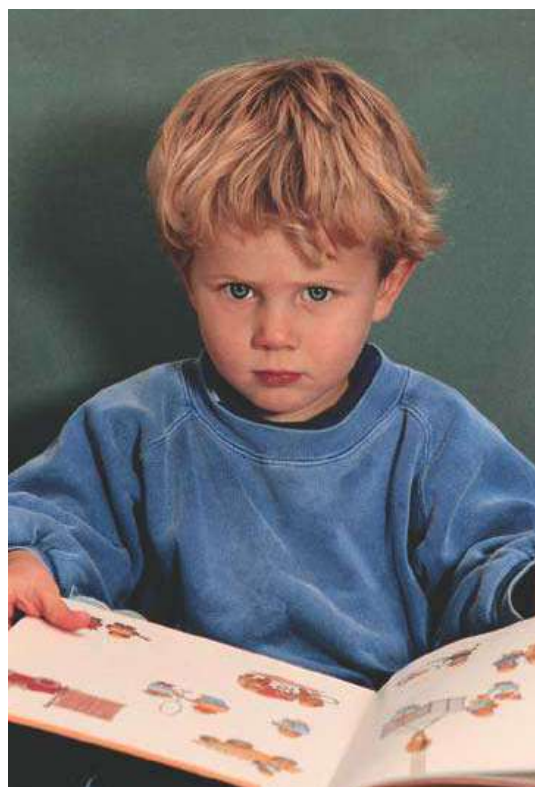
№ п/п	Питання:	Так	Ні	Не знаю
1	На деякі вчинки дитини ви часто реагуєте «вибухом», а потім шкодуєте про це	–	10	5
2	Деколи ви користуєтесь допомогою або порадами інших осіб, коли не знаєте, як реагувати на поведінку вашої дитини	10	–	5
3	Ваша інтуїція і досвід – кращі порадики у вихованні дитини	–	10	5
4	Деколи вам траплялося довіряти дитині секрет, який би нікому іншому не розказали	10	–	5
5	Вас ображає негативна думка інших людей про вашу дитину?	–	10	5
6	Вам траплялося просити у дитини вибачення за свою поведінку?	10	–	5
7	Чи вважаєте ви, що дитина не повинна мати секретів від своїх батьків?	–	10	5
8	Помічаєте ви між своїм характером і характером дитини різницю, яка іноді приємно дивує вас?	10	–	5
9	Ви надто сильно переживаєте неприємності або невдачі вашої дитини?	–	10	5
10	Чи можете утриматися від купівлі цікавої іграшки для дитини (навіть якщо у вас є гроші) тому, що знаєте: вдома їх є багато?	10	–	5
11	Ви переконані, що до певного віку кращий виховний аргумент для дитини – фізичне покарання (пасок)	–	10	5
12	Ваша дитина саме така, про яку ви мрієте	10	–	5
13	Ваша дитина завдає вам більше турбот, ніж радощів	–	10	5
14	Чи здається вам, що ваша дитина навчає вас по-новому думати, поводитися?	10	–	5
15	Чи бувають у вас прикросці з вашою дитиною?	–	10	5

Підсумуйте усі свої бали

100 – 150 балів. У вас великі здібності до правильного розуміння дитини. Ваші судження і погляди – добрі союзники у розв'язанні різних виховних проблем. Якщо й на практиці ваша поведінка відкрита, сповнена терплячості, вас можна визнати за приклад для наслідування. До ідеалу вам не вистачає одного невеличкого кроку. Ним може стати думка вашої дитини. Ризикніть, спробуйте її з'ясувати.

50 – 99 балів. Ви – на правильному шляху до кращого розуміння власної дитини. Свої тимчасові труднощі або проблеми з дитиною ви маєте розв'язати, починаючи з себе. І не намагайтеся виправдовуватися браком часу або характером вашої дитини. Є кілька проблем, на які ви маєте реальний вплив, а тому спробуйте це використати. І не забувайте, що розуміти – не завжди приймати. Не лише дитину, а й власну особистість.

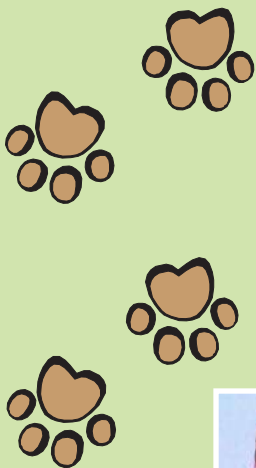
0 – 49 балів. Здається, можна більше співчувати вашій дитині, ніж вам, оскільки її батько не є добрим другом і провідником на важкому шляху здобуття життєвого досвіду. Але ще не все втрачено. Якщо ви й справді хочете щось зробити для своєї дитини, спробуйте інакше. Можливо, ви знайдете когось, хто вам у цьому допоможе своєчасними порадами. Це не буде легко, зате у майбутньому обернеться вдячністю і щасливим життям вашої дитини.

Кое-что о к

Школу воспринимает как полигон для испытания силы собственного творческого потенциала и лабораторию по воплощению коллективных находок. Стилем руководства напоминает всепоглощающий поток сознания, плавный и неспешный, но увлекающий с такой силой, что плыть против течения возможно разве что на авианосце. Как учитель - строг и невосприимчив к полутонам, весь лимит полутонов расходует на общение с педагогами и родителями. Аргументирует всякое действие, стремясь сделать его общепонятным, а действует постоянно, таким образом, погружая школу в сумерки непрерывного мыслительного напряжения. Говорит все, что думает, подчас доводя собеседника до ступорозного состояния степенью откровенности и душевности сказанного. Непрерывно расширяет зону влияния, активно осваивая сопредельные территории, в частности, был замечен в кресле депутата, а также во Франции, Швеции, Шотландии, США. С этой же целью прививает учащимся навык длительного передвижения в пешем порядке, на велосипедах и лодках. Страстный аквариумист, иногда жертвующий ради хобби семейным помещением, временем, а также частью жилой и рабочей площади. В свободное от работы и аквариумистики время пишет стихи и поет под «Караоке».

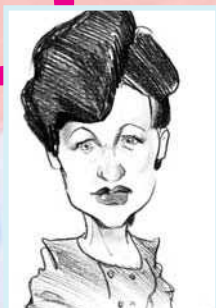

Реактор школьного креатива: принимает участие во всем, в чем берет участие школа, и организует все, что в ней организуется. Как завуч по воспитательной работе занимается самой разносторонней и неконкретной из всех работ, выдуманных человеком, напоминая батальонного политрука времен Великой Отечественной. По степени информированности может посоперничать с Дедом-Всеведом из славянской мифологии, по мобильности применений знаний, умений и навыков – с Джеймсом Бондом. Свято хранит школьные традиции, созданные ею же. В учебное время жизнь школы протекает под ее неусыпным контролем, во внеурочное – направляется ее любящей железной рукой. Это, безусловно, оценивается учащимися, стабильно загружающими ее телефон SMS-ками с признаниями в уважении и не только. Шагает в будущее вместе со школьным театром, названным в честь этого похода. Имея богатое спортивное прошлое, остатки творческого потенциала в свободное время (о существовании которого узнает от окружающих) вымещает на волейбольном мяче и прочем инвентаре.

Оллегах...

Уверенной размеренностью действий и многолетней неизменностью амплитуды рабочей активности привносит в школьную деловую стилистику четкость швейцарского часового механизма, спроектированного для оптимального выполнения жестко очерченного круга задач. Руководя ударной группировкой (более 30 преподавателей иностранных языков), призванной осуществить стратегический прорыв школы в будущее, отдает, тем не менее, предпочтение антиавторитарной форме управления, предполагающей равномерное распределение полномочий и ответственности между коллегами и отведение карательно-требовательной функции директору. Патологически невосприимчива к звуку медных труб, подчеркнута держась на равных, систематически искореняет субординационные инстинкты подчиненных.

Созидатель материального бытия школы, жидитель ее бытового уклада, собирательный образ заведующего хозяйством всех времен и народов, деятельность и деловые качества которого могли бы служить хрестоматийным примером при написании «Энциклопедии юного завхоза». Ощущает обостренную личностную ответственность за каждый гвоздь и дверную ручку, не говоря уж о таких значимых предметах, как парты, двери и пр. Ходят слухи, что именно ею на заседание школьного парламента был выдвинут проект закона о расстреле виновного в порче школьного имущества перед строем школы на торжественной линейке. Трагическая сцена постижения беспорядка в ее исполнении могла бы украсить лучшие мировые подмостки, соперничая по накалу страстей с шекспировским «Макбетом». Ввиду неодобрения закона о расстреле, к виновному (а также к любопытным невиновным), применяется сугубо звуковое воздействие. Бессменный победитель негласной номинации «Золотой голос школы», обладатель голоса, перед которым блекнут вокальные возможности Уитни Хьюстон, Соловья-разбойника и Федора Шаляпина. В свободное от контроля порядка и беспорядка время - добродушнейший человек, готовый отдать последний шуруп для школьного блага.

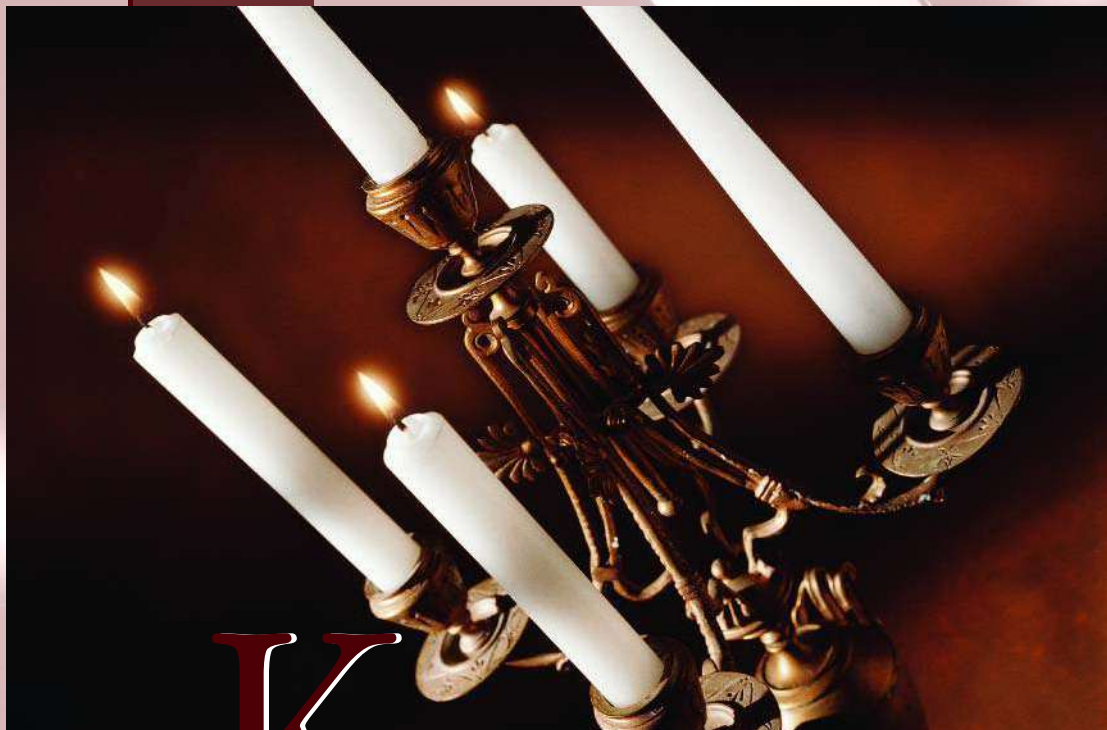

Занимая должность зама по учебной части, совмещает функции сервера школьных коммуникаций, генератора здоровой атмосферы и зарядного устройства, насыщающего положительной энергетикой всех окружающих. Многофункциональностью и охватом решаемых задач походит на орбитальную станцию «Мир». Соответствует ей и по сути имени, являясь штатным школьным миротворцем. Столь дипломатична, что вполне справилась бы с ролью главнокомандующего «голубыми касками» ООН во время Армагеддона. Так долго тренировалась идти в ногу со временем, что теперь время за ней не успевает. Умеет найти свой подход к любой проблеме, в отсутствие похода прокладывает его, используя творческую энергию масс. Находит необходимые слова в любой ситуации и в нужное время, благодаря чему всегда и все говорит прямо, но столь мягко, что до многих смысл доходит лишь через сутки упорных раздумий. В спорах скорее интересуется мнением оппонента, чем противоречит ему, но интересуется так, что оппонент сам признает свою неправоту. В свободное от воздействия на окружающее и реализации неистощимого жизненного потенциала время любит театр и ориентирована в политической ситуации.

Предпочла должность зама по науке лаврам бизнесмена мирового уровня, для обретения коих имела все необходимое. В рабочий стиль школы вносит элемент предприимчивой инициативности и всепродолевающего напора. Школьное бытие воспринимает как хаос, требующий непрерывной жесткой организации и структурирования, что не всегда встречает понимание структурируемых элементов. Аккумулятор неограниченной емкости творческих наработок учащихся, куратор школьной Академии наук. Разносторонне деятельная, в преодолении сложностей уподобляется геологоразведочному буру для работы с твердыми породами, потому попавшие под размах ее деловой активности запоминают момент соприкосновения надолго и в дальнейшем стремятся реагировать адекватно. Ввиду ограниченности непосредственного общения с учащимися, вызванного административной работой, вынуждена иметь нелегальное классное руководство и проводить собрания подпольно в явочных кабинетах. В качестве профессионального хобби укрепляет статус школы на внешнеполитическом уровне, в качестве домашнего хобби - занимается воспитанием и преумножением семьи хищников из породы кошачьих.

Шкільний театр

Крок у майбутнє

Шкільний театр «Крок у майбутнє»
заснований у вересні 2000 року.
Головний режисер театру –
Руднєва Олена Іванівна.

**Основний склад
акторів театру:**

1. Костенко Людмила
2. Кузьменко Марина
3. Карпець Олександр
4. Карпенко Микола
5. Літвінчук Леся
6. Лимаренко Анастасія
7. Лоскун Олена
8. Толюпа Олександра
9. Травкін Артем
10. Кашпаревич Анастасія
11. Кравченко Наталія

Василь Сологуб, «Біда від ніжного серця»

Прем'єра першої вистави шкільного театру відбулася у грудні 2000 року. На розсуд глядачів була представлена **вистава за п'єсою Василя Сологуба «Біда від ніжного серця»**.

Це вистава про багатого, але наївного юнака Олександра, за грошима якого полюють усі дівчата Петербурга. І лише удаване банкрутство матері нареченого дозволяє розібратися, хто насправді кохає Олександра.

Дійові особи та виконавці:

1. Дарина Семенівна Бояркіна – Савченко Ірина
2. Марія Петрівна (її дочка) – Лимаренко Анастасія
3. Анастасія Павлівна (племінниця Бояркіної) – Шматолук Ольга
4. Олена Михайлівна Золотнікова – Ткаченко Юлія
5. Олександр (її син) – Карпенко Микола
6. Аграфена Тихонівна Кубиркіна – Лоскун Олена
7. Катерина Іванівна (її дочка) – Костенко Людмила
8. Служниця – Кузьменко Марина

(Кубиркіна, Катенька, Машенька, Дар'я Семенівна вибігають з різних дверей і кидаються на Олександра)

Дарина Семенівна: Ні, це так залишитись не може!

Кубиркіна: Це повинно зіпсуватися!

Марія Петрівна: Так. Будьте ласкаві говорити правду!

Катерина Іванівна: Досить я страждала від Вас!

Ю. Щекочіхін, «Между небом и землей жаворонок вьется»

Прем'єра відбулася у травні 2001 року.

У виставі висвітлюється одна з найболючіших проблем сьогодення – підліткова наркоманія.

Мама Александра: Три дня назад мой сын Александр, восемнадцати лет, студент, кончил жизнь самоубийством. До последнего дня я не знала, что мой сын – наркоман.

Дійові особи та виконавці:

1. Наталія Петрівна (вчитель) – Ткаченко Юлія
2. Віра Харитонівна (директор школи) – Толюпа Олександра
3. Учні: Катя – Лоскун Олена
4. Аліса – Кашпаревич Анастасія
5. Ріта – Лимаренко Анастасія
6. Юля – Кузьменко Марина
7. Світа – Літвінчук Леся
8. Кеша – Карпець Олександр
9. Леопольдов (Лепа) – Карпенко Микола
10. Терехов – Травкін Артем
11. Мама Александра – Лимаренко Анастасія
12. Лебедєва – Костенко Людмила

(Читає письмо)

Дорогие, родные мои! Я понимаю, что Вам будет очень горько. Но, мама, другого Выхода я не вижу... Я сейчас лягу спать, только буду спать долго...

Казка Оскара Уайльда «Зоряний хлопчик»

Прем'єра відбулася у квітні 2004 року.

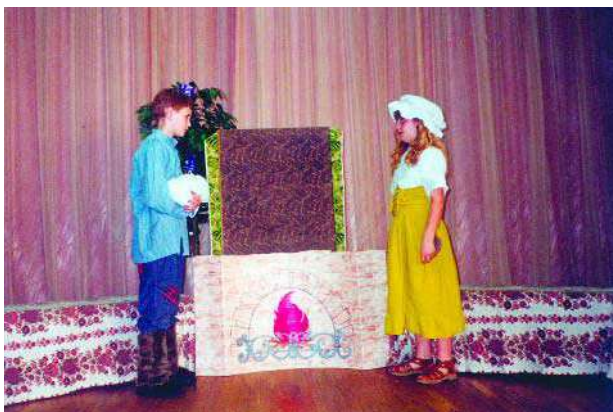
У чарівній казці О.Уайльда йдеться про хлопчика, який через свій егоїзм та себелюбство не міг відчувати чужого болю, знущався зі своїх друзів та тварин, проганяв жебраків. Дізнавшись, що його мати – жебрачка, хлопчик жорстоко виганяє її і через це стає потворою. Тільки після того, як з нього самого почали знущатися, хлопчик розуміє, що до інших треба ставитися так, як хочеш, щоб ставилися до тебе.

Вовк: Кажу вам, у всьому винен уряд.
А якщо ви мені не вірите, я вас зараз з'їм!

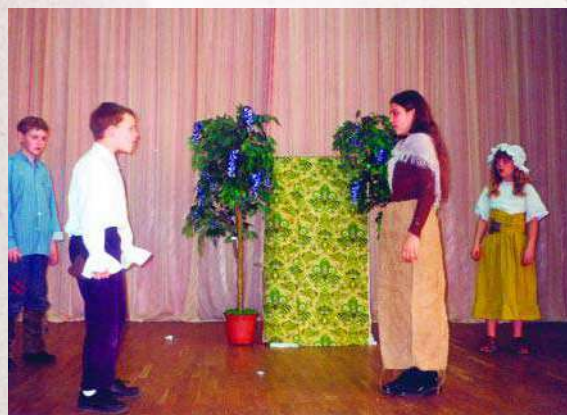
1-й лісоруб: Дивись, ось наша долина!

1-й лісоруб: Ми самі можемо про себе подбати. А цей хлопчик маленький та беззахисний!

Хлопчик: Ти повинна відпрацювати нам, будеш нашою мішенню!

Хлопчик: Я не можу бути твоїм сином, адже ти жебрачка і одягнена у лахміття!

Хлопчик: Подивися на себе – ти ж потворна, гадюка або жаба кращі за тебе. Забирайся звідси!

Хлопчик: Вибачте, вибачте мені. Я ніколи в житті не буду більше ображати ні звірів, ні людей!

Хлопчик: Що тобі від мене потрібно?!
Відьма: Відмовся від своєї матері!

Вовк: Лисичко, давай зіграємо в шашки!
Лисиця: Все одно програєш!

Відьма: Усі мої володіння наповнилися щастям та любов'ю. Звідки вона у вас береться?!

Відьма: Ти повинна відмовитися від свого сина!
Мати: Ніколи!

Хлопчик: Дякую усім вам. Ви справжні друзі!
Познайомтеся – це моя мама!

Бурлака Максим

Для Вас, любі дітки

Мої учні дуже люблять читати віршовані твори Ліни Костенко. А особливо створювати ілюстрації до них. Одного разу навіть спробували самі виготовити невеличку книжечку. Прочитайте одну з них. Художнім редактором та оформлювачем був Максим Бурлака.

С. Г. Заєць

У садочку – зеленочку
Ходить вишня у віночку.
Хтось їй грає на дуду,
Подивлюся я підру
Баба каже: – Не ходи!
Темні поночі сади.
Там, де вітер шарудить,
Бузиновий цар сидить.
Брови в нього волохаті,
Сиві косми пелехаті.
Очі різні, брови грізні,
Кігті в нього як залізні,
Руки в нього – хапуни –
Так і сходять з бузини!

Я кажу їй: – Бабо, ні!
Очі в нього не страшні,
На пеньочку, як на троні,
Він сидить собі в короні.
Грає в дудку-джоломию,
Я заграв би, та не вмію.
А навколо ходять в танці
Квіти – всі його підданці
Є оркестри духові,
Равлик-павлик у траві.
Є у нього для настрашки
Славне воїнство – мурашки.
Три царівни бузинові
Мають кожна по обнові.

Невсипуці павуки
тчуть серпанки і шовки

На царівні опанчі,
зорі світяться вночі.
Він сидить у бізині,
усміхається мені!

Самоврядування

Програма комплексного підходу до навчання та виховання учнів

Протягом 2004 р. колектив гімназії продовжував працювати над реалізацією програми комплексного підходу до навчання та виховання учнів. Одним із напрямів реалізації цієї програми є діяльність створеного учнівського самоврядування (шкільний парламент, кабінет міністрів, президент), яке не є формальним органом у шкільному житті, а відіграє в ньому значну роль: це і розширення діяльності дорослих і дітей, можливостей для їх об'єднання, творчого пошуку, виявлення ініціативи, також можливість навчитися жити й працювати за законами демократичного суспільства, де існують гуманістичні відносини між людьми.

Учнівським самоврядуванням ініційовано конкурс-змагання між класами, яке вже три роки поспіль проводиться між учнівськими колективами гімназії.

Учасниками конкурсу є учні 5–11 класів гімназії № 315.

1. Метою конкурсу є активізація громадського життя гімназії № 315, виховання почуття колективізму, особистої відповідальності, зміцнення свідомої дисципліни, розвиток соціального мислення, діагностика творчого потенціалу учнів.

2. Конкурс триває з 1 вересня по 1 травня кожного року.

3. Кожен клас має представників Міністерства освіти, Міністерства культури та дозвілля, Міністерства актуальних справ, Міністерства інформації та преси, Міністерства внутрішніх справ, які скеровують роботу колективу за такими напрямками:

I. Формування свідомого бажання здобуття знань (Міністерство освіти).

II. Формування активної позиції та вміння плідно проводити дозвілля (Міністерство культури та дозвілля).

III. Формування активної громадської позиції та небайдужості до сучасних проблем (Міністерство актуальних справ).

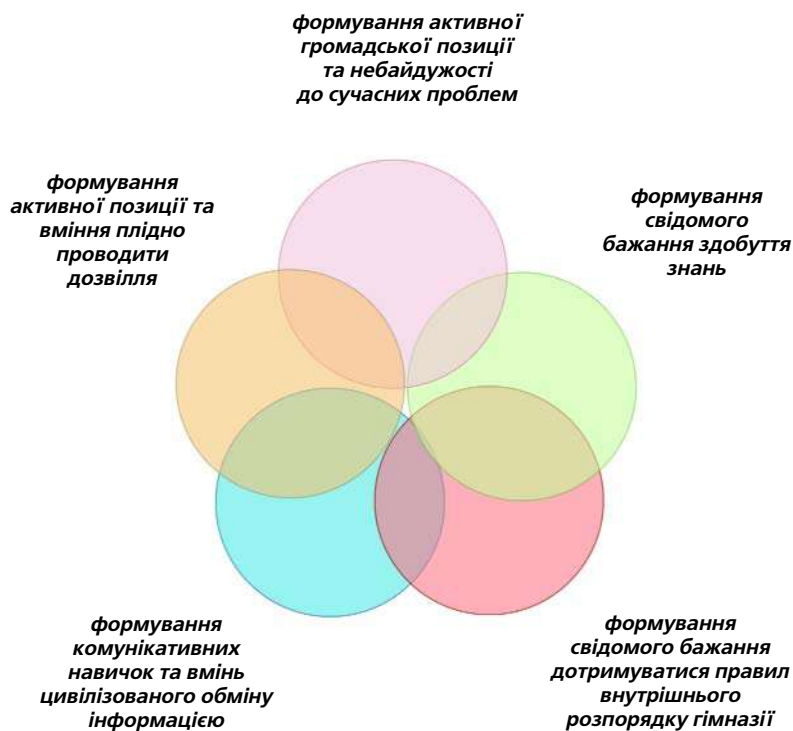
IV. Формування комунікативних навичок та вмінь цивілізованого обміну інформацією (Міністерство інформації та преси).

V. Формування свідомого бажання дотримуватися правил внутрішнього розпорядку гімназії (Міністерство внутрішніх справ).

VI. У кінці конкурсу підводяться підсумки по всіх напрямках і визначається кращий клас гімназії, який в нагороду отримує можливість здійснити екскурсію чи похід до театру.

2004 року у конкурсі переміг 5-А клас (класний керівник – Бессараб Нонна Сергіївна), який був визначений (за максимальною кількістю балів по всіх напрямках роботи) як найбільш активний, успішний, організований колектив гімназії. Найкращим учням гімназії було надано можливість здійснити екскурсію по Києву.

Учнівське самоврядування дбає про порядок та організованість у гімназійній державі, тому у 2004 році розроблено та впроваджено Декларацію прав та обов'язків учнів гімназії №315, а також Єдиних вимог до гімназистів. Також лідери учнівського самоврядування склали Кодекс честі учня гімназії №315.

Кожне міністерство оцінює той напрям роботи, за який відповідає.

I. МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ організовує конкурси з різних навчальних дисциплін; традиційно проводить День Наума; займається підведенням підсумків успішності учнів; перевіряє стан підручників.

II. МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ДОЗВІЛЛЯ організовує проведення вечорів, дискотек, роботу клубу КВК, виставок, змагань, спортивних свят, різних конкурсів, тощо.

III. МІНІСТЕРСТВО АКТУАЛЬНИХ СПРАВ організовує дискусії, круглі столи та рольові ігри на актуальні проблеми сучасного суспільства, інформує учнів, вчителів та батьків про

найгостріші глобальні проблеми, які стосуються гімназії та поширюються за її межами.

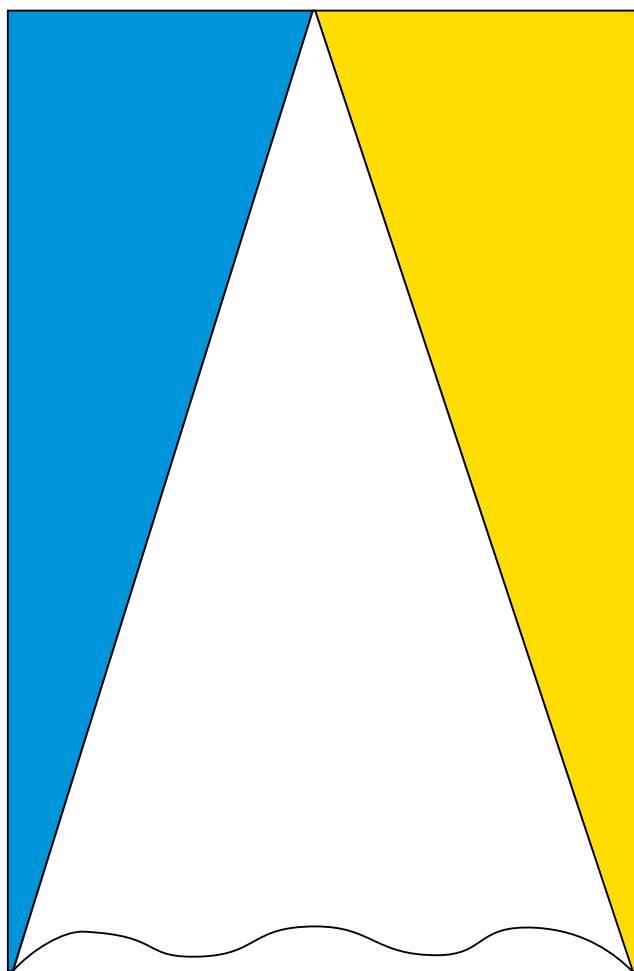
IV. МІНІСТЕРСТВО ІНФОРМАЦІЇ ТА ПРЕСИ інформує учнів, вчителів про всі події, які відбуваються у школі різними засобами інформації; досліджує громадську думку учнів та вчителів про шкільне життя; інформує про діяльність органів учнівського самоврядування.

V. МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ слідкує за порядком та чистотою в кабінетах, коридорах школи, зберіганням шкільного майна. Веде боротьбу з порушниками дисципліни та з учнями, які безпідставно не відвідують уроки. Здійснює чергування під час шкільних заходів.

Кодекс честі учня гімназії № 315

- * Залишити у світі щось важливе після себе
- * Активно допомагати іншим і бути лідером
- * Ділитися власним досвідом і своїми думками
- * Навчатися любити
- * Присвячувати себе справам, які вимагають часу і праці, з повною свідомістю відчуттям обов'язку
- * Знати свою та інші мови і користуватися ними як належить
- * Досліджувати та відкривати нове і в цьому знаходити радість
- * На основі власного досвіду та знань творити щось нове
- * Формувати здатність переживати поразки
- * Навчитися виправляти свої помилки, не втрачаючи спокою, життєвих орієнтирів та впевненості у собі
- * Навчитися щось обговорювати

Як справжні патріоти всі гімназисти пишуться тим, що навчальний заклад має свій гімн, прапор та герб.

Прапор гімназії № 315

ГІМН гімназії № 315

Тут ти знайдеш собі друзів своїх,
Тебе навчать тут жити для всіх,
Творити добро.
Лиш тут ти вперше зрозумієш життя,
Побачиш все своє майбуття,
Почуєш самий перший дзвінок.

Приспів:

Тут ти вперше покохаєш,
Шлях дитинства тут здолаєш.
Подивись, яка краса довкола.
І простора, і тендітна,
Нехай завжди на радість квітне,
Нехай дарує тепло НАША ШКОЛА!

Тут знання тобі дадуть вчителі,
А чи великі, а чи малі...
Залежить від тебе.
Лиш тут ти знаєш ціну своїм знанням,
Навчишся додавати словам
Прозорості неба.

Приспів.

Час мине; ці стіни тобі стануть тісні,
Спливуть рікою всі шкільні дні...
В небуття.
Пам'ятай вчителів та друзів своїх пам'ятай,
Хто дав тобі дорогу в життя.
НАША ШКОЛА!...

Герб гімназії № 315

Наша газета

А чи знаєте ви, любі діти та шановні їх батьки, що наша гімназія пишається ще й власною газетою?

Так, наша школа – це своєрідна маленька держава, що має і свою, учнівську, владу, і культурне життя, і засоби масової інформації. А ще – багато-багато інших атрибутів, які свідчать про те, що ми справді вчимося жити, керувати, спрямовувати... Врешті, все як у дорослих! А що? Хіба ми не довели, що дорослі? А на цих сторінках пропонуємо вам ознайомитися з деякими, на наш погляд, дуже цікавими публікаціями, що містить наша щомісячна шкільна газета «Бумеранг».

Філософія щастя

Дуже часто, вітаючи когось або приймаючи поздоровлення, ти чуєш «здоров'я, любові, щастя!» Але ж фактично щастя – це і є здоров'я, любов, багатство, друзі. «Щастя» можна тлумачити по-різному, навіть з точки зору різних його складових. Отже, щотаке людське щастя?

Якщо дивитись з точки зору кохання, то невже людина обов'язково повинна мати другу половину, якій може довіритися, обійняти, коли схоче, прожити з нею есе життя, аби бути повністю щасливою? Багато хто скаже «авжеж». Але чи насправді це так?

Хіба не зустрів ти людину, яку кохав

таємно, фліртував з нею, не маючи при цьому ніяких близьких відносин?

А коли раптом справа заходила трохи далі, він чи вона пропонували тобі побачення, ти втрачав до цієї людини будь – який інтерес. Неначе ситуація з неприступною горою. Вона була твоєю мрією, аж поки ти її не здолав.

Стосунки все псують. Не завжди, я згодна. Але часто після розлуки одна половина страждає. Навіщо ж тоді ділитися на половинки і з'єднувати себе з кимось, якщо це приносить лише короточасне щастя, по закінченні якого йде болюче реабілітування?

Багато людей одружуються, проте з часом втрачають вогонь кохання. І лише іноді по-дитячому тремтять, коли на них хтось замріяно дивиться. Але потім приходять до тями, бо відчувають кайдан на безіменному пальці.

Зовсім інша справа кохати таємно. Тремтіти при його появі, сумувати без нього.

Чути його голос, такий знайомий, рідний, теплий, що можна впізнати з тисячі голосів. Це навіть не кохання, щось інше. Здається, все життя з ним можеш прожити, проговорити, прослухати його дивну мову. Але ні, не через кохання.

Люди можуть нічого не відчувати одне до одного. Просто симпатизувати. Але навіть за таких обставин, яке це щастя, коли така людина поруч! Кожен раз хвилюєшся при її погляді, кожен день живеш надією побачити її. Живеш для чогось, для когось. Водночас нікому не зобов'язаний, не обмежений ніякими відносинами. Хочеш, наступного дня можеш змінити свої думки, мрії, плани. Неважливо, що таких людей можуть розділяти тисячі кілометрів і десятки років, вони все одно будуть щасливими.

Це і є, на мою думку, щастя!

Учениця 11-А класу
Римар Ірина

Сценарій композитного уроку «Фізика людини»

B1: Малюки, не втримавшись на ногах, набивають собі гулі. Старші діти падають з дерев та велосипедів. Спортсмени під час гри з розгону налітають один на одного, але, не зважаючи на ці удари, падіння та зіткнення, найчастіше все обходиться без серйозних ушкоджень.

І ми навіть не замислюємося над тим, наскільки міцне та пружне наше тіло. Однак, науковці починають дедалі більше переконуватися в тому, що весь наш організм від шкіри до кісток є справді дивовижним конструкторським шедевром.

B2: «Людина є мірою всіх речей» – казали стародавні греки.

За словами одного політика: «Організм є, без сумніву, найвище єднання, що пов'язує в собі в одне ціле механіку, фізику, хімію...»
Сьогодні на уроці ми розглянемо організм людини і процеси, що в ньому протікають, з точки зору розділів фізики.

Давайте порівняємо:

	Серце	ДВЗ
1	Наповнення кров'ю передсердь	Впуск пальної суміші
2	Розслаблення шлуночків	Стискання суміші
3	Скорочення шлуночків, під час якого кров під значним тиском і з великою швидкістю викидається із серця, надходить до аорти та легеневого стовбура і далі прямує великим і малим колами кровообігу – робочий хід	Після спалаху суміші, вона через значне розширення тисне на поршень. Сила тиску штовхає поршень донизу, виконується робота двигуна – робочий хід
4	Загальне розслаблення передсердь та шлуночків Серцевий цикл відновлюється за рахунок залишкової сили, наданій крові під час виштовхування її з шлуночків, а також присмоктувальної сили грудної клітини, що має негативний (щодо атмосферного) тиск	Випуск відпрацьованих газів Для відновлення роботи двигуна (так як в нього лише один робочий такт) в ньому є інерційний механізм – маховик. Він запасає енергію, за рахунок якої колінчастий вал обертається під час виконання решти тактів

Висновок: Робочий цикл серця можна порівняти з роботою чотиритактного двигуна внутрішнього згорання ГМ: Так як в процесі повернення крові у серце приймають участь і скелетні м'язи. При скороченні вони стискають вени кінцівок і тулуба, проштовхуючи з них кров у напрямку до серця, то люди, котрі ведуть малорухливий спосіб життя, позбавляють своє серце допомоги з боку скелетних м'язів.

Висновок

Запропоновані завдання можуть бути використані при вивченні як окремих тем з фізики так і під час підсумкового повторення в кінці року.

Можлива розробка тестових завдань по окремих темам з комп'ютерною перевіркою.

В 10-му класі можна провести семінар (2 години) по темі «Системи кровообігу та дихання людини».

Вважаємо, що використання даних завдань дає змогу учням засвоїти одночасно отримані знання з біології та фізики, навчитися пов'язувати та порівнювати знання, отримані під час навчального циклу.

B1: Коли будівельники починають споруджувати висотний будинок, вони перш за все створюють каркас – масивну кліть із сталевих ферм, а потім прикріплюють на цей каркас бетонні плити стін, підлоги, стелі. На міцному каркасі тримається весь будинок. *Що може бути таким каркасом в тілі людини? (Скелет).*

Повідомлення групи біологів (ГБ) про будову скелету:

* За допомогою скелета тіло зберігає певну форму. Він забезпечує опору всій масі тіла. Скелет складається із 200 великих і маленьких кісток, що міцно прикріплені одна до одної за допомогою суглобів. На суглобах, як на шарнірах, руки та корпус легко повертаються вправо і вліво, нахиливаються вперед та назад.

* Частини нашого скелета – це начебто різні елементи конструкції, що несе змінне навантаження.

Група архітектори (ГА):

порівнюють будову кісток з архітектурними елементами: тазобедрена кістка нагадує арку, довгі кістки рук та ніг – колони, кістки хребців – фундамент.

B1: Що забезпечує міцність кісток?

ГБ: Повідомлення про будову і структуру кісток.

$$F = \frac{E \cdot S \Delta l}{l}$$

$$S = ab$$

$$F = \frac{E \cdot a \cdot b \Delta l}{l_0}$$

$$F = 7kH$$

тири невеликі вигини, які сприяють збереженню рівноваги, пружинять та пом'якшують поштовхи.

Група медики (ГМ):

Висновок: дуже важливо, щоб не було ніяких додаткових викривлень – сколіозів. Для цього потрібно правильно сидіти, ходити, лежати.

B2: Підтримуючи в нас життя, грудна клітка постійно опускається і піднімається, а серце ритмічно б'ється. Що робить ці рухи можливими?

ГБ: Звичайно, м'язи! М'язи – це пружні, еластичні тканини, які дозволяють нам рухати частинами тіла та виражати в дії наші думки і почуття.

* В нашому тілі їх близько 650. Вони становлять біля половини ваги чоловіка та третину ваги жінки та створені для роботи.

* М'язи вважають «біологічними двигунами», тому що щоденно вони перетворюють в рух більше енергії, ніж всі створені людиною двигуни разом узяті, в тому числі й автомобільні.

* М'язи бувають різних розмірів та форм, але вони всі побудовані так, щоб забезпечувати рух.

B2: Пригадаємо будову м'язів і з'ясуємо причину виникнення великої сили в м'язах.

ГБ: Усі м'язи складаються з окремих витягнутих клітин – волокон діаметром 0,01 – 0,1 мм, що з'єднані паралельно між собою. Число волокон різних типів в різних м'язах у кожної людини своє.

B1: А що нагадує така будова м'язів?

Група фізиків (ГФ): Паралельне з'єднання пружин. При скороченні м'язів в них виникає сила пружності, яку можна обчислити за законом Гука.

B2: А що можуть сказати по цьому питанню біологи?

ГБ: Сила м'язів визначається площею поперечного перерізу всіх волокон м'яза, тобто їхньою кількістю та товщиною.

B1: Але кількість волокон різних типів в різних м'язах у кожної людини своя. Як же можна збільшити силу м'язу при тій же кількості волокон?

ГБ: Щоб м'яз мав велику силу потрібно, щоб при тій же самій кількості волокон, їх товщина була більшою – це досягається фізичними вправами. Зранку зарядка – і Ви Шварценегер.

B2: Пропонуємо учням 10 класу знайти потужність, що розвиває м'яз при скороченні.

Задача. Визначимо потужність, що розвиває м'яз при скороченні на 0,005 м, якщо поперечний переріз $5 \cdot 10^{-4} \text{ м}^2$, а скорочення м'яза тривало 50с.

B1: Так як м'яз – це система, що виконує роботу, то можна говорити про коефіцієнт корисної дії.

$$F_{m1} = 98 \frac{\text{Н}}{\text{см}^2} = 98 \cdot 10^4 \frac{\text{Н}}{\text{м}^2}$$

$$\Delta x = 0,05 \text{ м}$$

$$t = 50 \text{ с}$$

$$N = \frac{A}{t} = \frac{F \cdot \Delta x}{t} = \frac{F_1 \cdot \Delta x \cdot S}{t} = \frac{F_1 \cdot \Delta x \cdot S}{t} = 0,49 \text{ Вт}$$

$$S_0 = 5 \cdot 10^{-4} \text{ м}^2$$

Поради та рекомендації психолога

Питання:

«Я навчаюся у десятому класі. Останнім часом хвилює питання про майбутню професію. Я не мажу визначитися, яку дорослому житті застосувати свої здібності. Які курси відвідувати, до якого навчального закладу вступати? Допоможіть, будь ласка, у вирішенні цієї нелегкої проблеми».

Анна

Відповідь:

Зараз ти стоїш перед вибором, від якого, здається, залежить твоя доля. І дійсно, закінчення школи та вступ до вищого навчального закладу – чи не найперша серйозна спроба стати самодостатньою та самостійною, незалежною та відповідальною, тобто дорослою.

Але буває, що у такій ситуації батьки старшокласника – перед спокусою розв'язати цю проблему на власний розсуд, не розуміють того, що саме є для дитини

найкращим. Безперечно, ти повинна рахуватися з їхньою думкою, тим більше, що на сьогодні отримання вищої освіти у великій мірі залежить від фінансових можливостей родини.

Спробуй без конфліктів вирішити цю ситуацію, дійшовши згоди з батьками. Пам'ятай, що вирішується саме твоя доля. Тобі п'ять років у вузі вивчати одноманітні дисципліни, спілкуватися з викладачами та студентами певної кваліфікації.

Головне – потім працювати за спеціальністю, від якої необхідно отримувати моральне та матеріальне задоволення. Адже, як стверджують психологи, професійне зростання – це дуже важливий фактор самореалізації, 50% усього життєвого успіху особистості.

Тому перш ніж робити остаточний вибір, ще раз добре подумай, з якою професією ти хотіла б пов'язати своє жит-

тя, з чим тобі більше подобається мати справу (природа, людина, техніка та ін.).

Аби не допустити прикрої помилки, намагайся якомога більше дізнатися про ВНЗ, який обрала, та свою майбутню професію (при чому зважай як на позитивні, так і негативні сторони). Цю інформацію можна знайти у відповідних довідниках, за допомогою реклами у засобах масової інформації, презентацій освітніх послуг, на сторінках Internet, під час днів відкритих дверей, отримати з «перших рук» – від студентів, і, нарешті, через участь у конкурсах та олімпіадах, які проводять вищі навчальні заклади.

Пам'ятай, головне: професійне зростання та внутрішня гармонія будуть практично неможливими, якщо ти не любитимеш своєї роботи.

**Прагнула допомогти психолог
Катерина Сергіївна Іванова**

Потрібно знати

Де б Ви не працювали а майбутньому, скрізь доведеться спілкуватися з людьми. Уважність, зацікавленість у своєму діловому партнерові – це запорука професійного успіху. Не випадково один керівник великого зовнішньоторгового об'єднання сказав: «Заради всього святого, утримайся від використання у ділових стосунках негативних знаків уваги – недобррозичливості, недовіри, висміювання. Вони завжди обертаються бумерангом, удар якого підсилюється вдвічі. У результаті складається атмосфера взаємного неприйняття. А за нею – і невдачі у справах...»

В «Енциклопедії американського бізнесу» наведено чіткий перелік якостей, притаманних найділовішим людям Америки – менеджерам:

1. Віра у свою справу, сміливість, цілеспрямованість, рішучість та вміння показати ці риси.
2. Знання науки про організацію й управління.
3. Уміння цінувати час
4. Суворість та вимогливість.
5. Критичність і вміння сприймати критику.
6. Уміння сварити й підбадьорювати.
7. Привітність і тактичність.
8. Почуття гумору.
9. Вміння говорити й слухати.
10. Уміння мовчати.
11. Знання своїх колег.

Оскільки Ви дізналися про ці риси ще у школі, маєте реальний шанс розвинути їх у собі або виховати.

Бажаємо успіху!

ГБ: Ефективність роботи м'язів – це коефіцієнт корисної дії, та частина енергії, що витрачається м'язами на скорочення. Для скелетних м'язів він дорівнює 25–30%. Решта 70–75% енергії перетворюється на тепло, потрібне для підтримання сталої температури.

В2: Домашнє завдання: розрахувати, яку роботу виконують м'язи при підніманні тіла масою 20 кг на висоту 50 см. Враховуючи, що ККД становить 25%.

ГБ: Крім скелетних м'язів є ще інший м'яз – серце, яке є головним двигуном нашого організму, який працює без зупинки з самого народження і до останнього дня.

В2: Пригадаємо будову серця, і з чим можна її порівняти в фізиці.

ГБ: Розповідають будову серця.

ГФ: Нагадає будову і роботу насоса.

Висновок: за своєю будовою і функціями серце нагадує насос.

В1: Давайте пригадаємо робочі цикли серця і спробуємо знайти фізичний аналог.

Одночасно працює група фізиків та біологів

В2: Пропонуємо 10, 11 класу, використовуючи дані з таблиці, розв'язати задачу.

Задача. Обчислимо роботу, що виконує серце при одноразовому скороченні шлуночків.

Розв'язування. Так як робота, що виконується, витрачається на подолання сил тиску та надання крові кінетичної енергії, то формула буде мати вигляд:

$$A_{\text{л}} = pV_{\text{л}} + \frac{mV^2}{2}$$

$$A_{\text{п}} = 0,2 \cdot A_{\text{л}} \quad A_3 = A_{\text{л}} + A_{\text{п}} = 1,2A_{\text{л}}$$

$$m = \rho V_{\text{л}}$$

$$A_3 = 1,2V_{\text{л}} \left(p + \frac{\rho V^2}{2} \right)$$

Вважаючи, що серце виконує одне скорочення за секунду знайдемо його роботу за добу:

$$A_{\text{д}} = A_3 \cdot t$$

$$A_{\text{д}} = 86400 \text{ Дж} = 86,4 \text{ кДж}$$

В1: Чи велику роботу виконує серце?

ГБ: Під час тяжкої фізичної праці серце скорочується до 150 ударів за хвилину, при кожному скороченні виконує роботу, еквівалентну підйому вантажу масою 500 г на висоту 27 см. У жодній інженерній конструкції ми не побачимо такого унікального двигуна.

В2: На скільки ж часу розрахований так важко працюючий двигун?

ГМ: Вчені виявили, що за міцного здоров'я та відсутності негативних чинників довкілля серце може прослужити людині 150-180 років, тобто запас його витривалості надзвичайно високий.

ГБ: Серце ритмічно скорочується, тому що в певних ділянках серцевого м'яза є скупчення особливих м'язових клітин або вузлів – так звані водії серцевого ритму, які виробляють електричні імпульси. Їх можна зареєструвати і графічно записати (електрокардіограма)

Розглянемо таблицю основних параметрів серця та кровоносної системи:

1	маса серця	250–350 г
2	об'єм серця	об'єм кулака людини
3	частота скорочень серця: в спокійному стані при безпечному навантаженні	60–85удар/хв до 150удар/хв
4	ударний об'єм крові: у стані спокою при фізичному напруженні	4–5л/хв до 100–120л/хв
5	тривалість серцевого циклу скорочення шлуночків (систола) відпочинку шлуночків (діастола)	0/7–0,8с 0,3–0,35с 0,4–0,5с
6	швидкість крові в аорті	0,5м/с
7	швидкість крові в артерії	6–10м/с
8	густина крові	1,05*10 ³ кг/м ³
9	середній тиск крові в аорті	1,3*10 ⁴ Па
10	швидкість розповсюдження пульсових хвиль в артеріях	6–8м/с

ГМ: розповідає про електрокардіограф та спосіб зняття кардіограми. Роблять висновок, що за кардіограмою можна виявити порушення роботи серця.

ГБ: Спостерігати коливання (биття) серця можна, спостерігаючи коливання артерії.

Дослід:

Тема: Демонстрація коливальних рухів артерії.

Мета: Навчитися спостерігати, як в такт биттю серця коливається артерія, а з нею сірник, покладений на променеву артерію. Обладнання: пластилін, сірник.

Хід роботи:

- 1) покладіть руку на стіл долонею догори;
- 2) приліпіть шматочок пластиліну із встромленим в нього сірником на місце промацування пульсу на променевої артерії;
- 3) порахуйте кількість коливань сірника за хвилину.

ГФ: Записує на дошці дані досліді декількох учнів.

В1: Пропонуємо учням 11 класу розв'язати задачу.

Задача. Написати рівняння коливань свого серцевого м'яза, якщо в стані спокою його амплітуда дорівнює 1 см, всі інші величини взяти з досліді.

В2: Добре було б створити такий одяг, який не промокає під найсильнішим дощем, не всмоктує в себе, але гарно пропускає повітря і до того ж щоб не змінював колір, не м'явся і його можна було б носити сто років. *Що може бути таким одягом в організмі людини? (Шкіра).*

ГБ: Повідомляє про основні функції шкіри та її фізичні параметри.

* Шкіра – це в'язко-пружний матеріал, який складається з волокон калогена та еластина (волоконний білок) з високоеластичними властивостями – може розтягуватися від 200 % до 300 % (властивості гуми). Це найбільший за площею орган чуттів – $S=2\text{м}^2$, $t=4\text{кг}$, $ci=1\text{-}2\text{мм}$

* У ній синтезується вітамін D, виробляється темний пігмент (меланін), що запобігає шкідливій дії ультрафіолетових променів сонця та сонячної радіації на організм.

* Шкіра виконує дихальну функцію. 1 %–2 % загального газообміну і бере участь у регуляції температури тіла.

В1: Давайте подивимося на розподіл температур в тілі людини і відповімо на такі питання: яким чином відбувається терморегуляція тіла? Що таке випаровування? Що відбувається з внутрішньою енергією тіла при випаровуванні? За якою формулою можна розрахувати кількість теплоти при випаровуванні? Що таке теплообмін і від чого він залежить?

ГФ: ...

В2: Пропонуємо учням 8, 10 класів розв'язати наступну задачу.

Задача. Визначити, яку кількість енергії втрачає організм людини при випаровуванні поту з поверхні тіла, якщо за добу виділяється 0,5 л вологи, а на випаровування 1 кг її при температурі 34°C потрібно 24,4*10³ Дж. Густина поту 1,2*10³ кг/м³

Висновок: Якщо б уся енергія, що при цьому виділяється, витрачалася на підняття тіла масою 45 кг, то його можна було б підняти на 32 км!

ГБ: В тілі людини за одну тільки годину утворюється стільки тепла, що його достатньо було б, щоб закип'яти 1 л льодяної води.

$$Q = cm(t_2 - t_1) = c\rho V(t_2 - t_1)$$

$$Q = 4200 \cdot 1 \cdot 10^{-3} \cdot 100 = 0,42 \text{ МДж}$$

І якщо б тіло замість шкіри було б вкрито футляром, який не проводить тепло, то вже через 1 год. температура тіла піднялася приблизно 1,5°C, а через 40 годин досягла б точки кипіння води.

$$\left. \begin{aligned} Q &= mL \\ m &= \rho V \\ (Q_1 = mL) &= (L - \frac{Q_1}{m_1}) \end{aligned} \right\} \begin{aligned} Q &= \rho V \frac{Q_1}{m_1} \\ Q &= 14,64 \cdot 10^6 \text{ Дж} \\ Q &= 1,46 \text{ МДж} \end{aligned}$$

Висновок:

В процесі уроку ми побачили, що фізика – не відірвана від життя наука. Закони, що вивчаються в курсі фізики, можна застосовувати для пояснення біологічних процесів. Явища, що відбуваються в організмі людини, можна описати фізичними законами.

Чи хороші ви батьки?

№ п/п	Питання:	Так	Ні	Іноді
1	Чи дає вам підстави хвилюватися стан здоров'я та фізичний розвиток вашої дитини?	0	4	2
2	Треба чи ні давати дітям гроші на «кишенькові витрати» залежно від їхніх потреб?	4	0	2
3	Чи дозволяєте ви дитині допомагати вам у господарстві, хай навіть ця допомога сумнівна?	4	0	3
4	Чи вважаєте ви, що незначна брехня зі сторони дитини можлива?	0	4	2
5	Чи має ваша дитина шанси переконати вас у суперечці?	5	0	3
6	Чи можуть ваші діти мати від вас секрети?	3	0	2
7	Чи засуджуєте ви суворість у вихованні дітей?	5	0	0
8	Чи легко налагоджуєте дружні контакти з приятелями вашої дитини?	4	0	2
9	Чи просите ви пробачення у дитини, коли несправедливо її покарали?	5	0	3
10	Чи систематично ви цікавитесь навчанням дитини у школі?	4	0	1
11	Чи дотримуєтеся ви у вихованні дітей духовних традицій вашого роду і народу?	4	0	1
12	Чи формуєте ви у своєї дитини почуття національної свідомості, честі й гідності?	5	0	0

Тепер підсумуємо

Додайте всі бали, і якщо сума буде 50, Ви – ідеальні батьки, такі ідеальні, що можна замислитися, чи на всі питання Ви відповіли щиро.

35–45 балів – ви дуже любите дитину, відчуваєте всю важливість своїх обов'язків перед нею.

30–34 балів – взагалі ви непогані батьки, хоча часом і припускаєтеся помилок, які «підмочують» ваш авторитет перед дитиною.

25–29 балів – на жаль, у багатьох ситуаціях ви є недосконалі вихователі, і діти, мабуть, не почуваються з вами досить добре і просто.

20–24 балів – ви зовсім непослідовні у вчинках, надто часто робите «іноді» те, чого не варто робити ніколи. Діти не знають, коли і в чому вони можуть покластися на вас.

19 та менше балів – маємо надію, що такої суми не назбирав ніхто, бо в цьому разі можна лише поспівчувати вашій дитині.

